

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

ЕВРОПА 2020: НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИ

Актуализация 2019 г.

април 2019 г.
София, България

Съдържание

Въведение	5
1 МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ КОНТЕКСТ И СЦЕНАРИЙ	5
1.1 Макроикономически перспективи за периода, обхванат от програмата	5
2 ОТГОВОР НА ПОЛИТИКАТА НА ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА	8
2.1 Изпълнение на специфичните препоръки на Съвета от 2018 г., адресиращи макроикономическите дисбаланси	8
2.1.1 Специфична препоръка 1	8
2.1.2 Специфична препоръка 2	15
2.1.3 Специфична препоръка 3	20
2.2 Политики за адресиране на инвестиционния недостиг в ключови за растежа области и сектори на икономиката	35
2.3 Политики за подобряване на бизнес средата и реформа в публичната администрация .	36
2.3.1 Бизнес среда.....	36
2.3.2 Публична администрация	44
3 НАПРЕДЪК ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ЦЕЛИ ПО СТРАТЕГИЯТА „ЕВРОПА 2020“	48
3.1 Национална цел за заетост.....	48
3.2 Национална цел за НИРД.....	55
3.3 Национални цели по пакет „Климат-енергетика“	60
3.3.1 Национална цел: 16% дял на енергията от ВИ в брутно крайно енергийно потребление до 2020 г.	60
3.3.2 Национална цел: Повишаване на енергийната ефективност с 25% до 2020 г.	60
3.3.3 Национална цел: Недопускане увеличаване нивата на парникови газове (GHG) извън обхвата на ЕСТЕ с повече от 20% до 2020 г. спрямо 2005 г.	61
3.4 Национална цел за образование	65
3.4.1 Национална цел: Дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г.	65
3.4.2 Национална цел: Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование – 36% до 2020 г.....	68
3.5 Национална цел за бедност и социално включване	72
4 ИЗПОЛЗВАНЕ НА ФОНДОВЕ НА ЕС	77

Списък на използваните съкращения

АУАН - акт за установяване на административно нарушение;
АВ – Агенция по вписванията;
АЗ – Агенция по заетостта;
АМ – Агенция „Митници“;
АСП – Агенция за социално подпомагане;
АОП – Агенция по обществени поръчки;
АСБП – Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза;
АПИ – Агенция „Пътна инфраструктура“;
БВП – брутен вътрешен продукт;
БНБ – Българска народна банка;
БФП – безвъзмездна финансова помощ;
ВСС – Висш съдебен съвет;
ВИ – възобновяеми източници;
ВиК – водоснабдяване и канализация;
ГД БОП – Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“;
ГДД – годишна данъчна декларация;
ГИС – Географска информационна система;
ГКПП – гранично-контролен пропускателен пункт;
ГМД – Гарантиран минимален доход;
ГО – Гражданска отговорност;
ГФО – Годишен финансов отчет;
ДАЕУ – Държавна агенция „Електронно управление“;
ДАНС – Държавна агенция „Национална сигурност“;
ДБ – държавен бюджет;
ДВ – Държавен вестник;
ДДС – данък върху добавената стойност;
ДБФП – договор за безвъзмездна финансова помощ;
ДЧ – държави членки;
ЕБО – Европейски банков орган;
ЕЕ – енергийна ефективност;
ЕИП – европейско икономическо пространство;
ЕК – Европейска комисия;
ЕП – Европейски парламент;
ЕНС - Единната национална стратегия;
ЕОЗППО (ЕЮРА) – Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване;
ЕС – Европейски съюз;
ЕСИФ – Европейски структурни и инвестиционни фондове;
ЕССП – Европейски стълб на социалните права;
ЕСО – електроенергиен системен оператор;
ЕСФ – Европейски социален фонд;
ЕСТЕ – Европейска схема за търговия с емисии;

ЗДБРБ – Закон за държавния бюджет на Република България;
ЗДДС – Закон за данък добавена стойност;
ЗЗО – Закон за здравно осигуряване;
ЗЕЕ – Закон за енергийната ефективност;
ЗЕВИ – Закон за енергията от възобновяеми източници;
ЗЗД – Закон за задълженията и договорите;
ЗИХУ – Закон за интеграция на хората с увреждания;
ЗК – Застрахователен кодекс;
ЗИД – Закон за изменение и допълнение;
ЗКФН – Закон за Комисията за финансов надзор;
ЗКПО - Закон за корпоративното подоходно облагане;
ЗЛПХМ – Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина;
ЗНИ – Закон за насърчаване на инвестициите;
ЗНЗ – Закон за насърчаване на заетостта;
ЗОП – Закон за обществените поръчки;
ЗПОО – Закон за професионалното образование и обучение;
ЗСПД – Закон за семейни помощи за деца;
ЗУО – Закон за управление на отпадъците;
ЗЧАВ – Закон за чистотата на атмосферния въздух;
ИА АА – Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“;
ИМЗ – Инициатива за младежка заетост;
ИПА – Институт по публична администрация;
ИПГВР – Интегриран план за градско възстановяване и развитие;
ИПК – Инвестиционна програма за климата;
ИСИС – Иновационна стратегия за интелигентна специализация;
КАВ – качество на атмосферния въздух;
КЗК – Комисия за защита на конкуренцията;
КП – клинични пътеки;
КП КОНПИ – Комисия за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество;
КСО – Кодекс за социално осигуряване;
КФН – Комисия за финансов надзор;
МБВР – Международна банка за възстановяване и развитие;
МВФ – Международен валутен фонд;
МВР – Министерство на вътрешните работи;
МЗ – Министерство на здравеопазването;
МП – Министерство на правосъдието;

МТИТС – Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
МФ – Министерство на финансите;
МОН – Министерство на образованието и науката;
МОСВ – Министерство на околната среда и водите;
МОТ – Международна организация на труда;
МСП – малки и средни предприятия;
МТСП – Министерство на труда и социалната политика;
МРЗ – минимална работна заплата;
МС – Министерски съвет;
НАП – Национална агенция по приходите;
НБААЗ – Националното бюро на българските автомобилни застрахователи
НДЕФ – Национален доверителен екофонд;
НЗОК – Национална здравноосигурителна каса;
НИД – Наредба за изменение и допълнение;
НИРД – научноизследователска и развойна дейност;
НИФ – Национален иновационен фонд;
НПДЗ – Национален план за действие по заетостта;
НПР – Национална програма за реформи;
НС – Народно събрание;
НСРНИ – Национална стратегия за развитие на научните изследвания;
НФМ – Норвежки финансов механизъм;
НЦ – национална цел;
ОИСР – Организацията за икономическо сътрудничество и развитие;
ООН – Организация на обединените нации;
ОП – Оперативна програма;
ОПИК – Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“;
ОПДУ – Оперативна програма „Добро управление“;
ОПНОИР – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020;
ОПОС – Оперативна програма „Околна среда“;
ОПРР – Оперативна програма „Региони в растеж“;
ОПРЧР – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“;
ПМД – Процедура при макроикономически дисбаланси;

ПМС – Постановление на Министерския съвет;
ПО – Приоритетна ос;
ППЗДДС – Правилник за прилагане на Закона за данък добавена стойност;
ПИД – Правилник за изменение и допълнение;
ПОО – професионално образование и обучение;
ПРБ – Прокуратура на Република България
ПРУ – притежатели на разрешително за употреба;
ППСР – Програмата за подкрепа на структурни реформи;
РБ – Република България;
РЕВК – реален ефективен валутен курс;
РЗП – разгъната застроена площ;
РМС – Решение на Министерския съвет;
РТЕП – разходи за труд на единица продукция;
РЦПППО – Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;
СБ – Световна банка;
СВФР – Стоки с висок фискален риск;
СП – специфична препоръка;
СПСР – Служба за подкрепа на структурни реформи;
ТД – Териториални дирекции;
ТСК – Технически средства за контрол;
УПМСНА – Устройствен правилник на Министерския съвет и на неговата администрация;
УНСС – Университет за национално и световно стопанство;
УЦЖ – Учене през целия живот;
ФКП – фискални контролни пунктове;
ФМ – финансов механизъм;
ФНИ – Фонд „Научни изследвания“;
ФПЧ – фини прахови частици;
ХИПЦ – хармонизиран индекс на потребителските цени;
ЦАИС – централизираната административна информационна система;
ЦЗСП – центрове за заетост и социално подпомагане;

ISCED – (International Standard Classification of Education) Международна стандартна класификация на образованието;
ERM II – Валутно-курс механизъм II

ВЪВЕДЕНИЕ

Актуализацията на НПР за 2019 г. е изготвена от Министерството на финансите в рамките на работна група 31 „Европа 2020“ към Съвета по европейските въпроси, както и в рамките на засиленото наблюдение на икономическите политики в ЕС. България се фокусира върху изпълнението на мерките, адресиращи СП на Съвета относно идентифицираните от ЕК макроикономически дисбаланси. Националният доклад за България за 2019 г., заедно с документите, поставящи началото на поредния Европейски семестър, послужиха като отправна точка при настоящата актуализация на НПР. Акцентът е поставен върху областите, в които се констатира ограничен или извес-тен напредък, както и там, където напредъкът е съществен, но все още няма пълно изпълнение на препоръките. Актуализацията на НПР за 2019 г. е разработена в съответствие с приоритетите за управление (2017–2021 г.) на правителството, със средносрочната бюджетна прогноза за периода 2020–2022 г. и с Конвергентната програма на Република България (2019–2022 г.).

Заложените в програмата ангажименти и мерки са съобразени с изпълнението на принципите и правата от ЕССП. Правителството ще продължи да изпълнява мерки и дейности за включване на българския лев във Валутно-курсовия механизъм II (ERM II) и присъединяване на страната към Банковия съюз, а по късно и в еврозоната, като се очаква това да повлияе положително на икономическата среда, както и на устойчивостта на публичните финанси. Националната програма за реформи включва четири раздела. Първият съдържа кратък преглед на макроикономическите очаквания. Вторият раздел е съставен от три части и включва мерки в отговор на препоръките и на констатираните пропуски в Националния доклад за България за 2019 г. За първи път през настоящата година се въвежда част с кратко описание на инвестиционната стратегия на правителството за адресиране на инвестиционния недостиг в ключови за растежа области. Те са съобразени с Приложение Г от Националния доклад за 2019 г. с оглед на програмирането на фондовете на политиката на сближаване през следващата многогодишна финансова рамка за периода 2021–2027 г. В този раздел са представени и политики за повишаване на конкурентоспособността на икономиката. В третия раздел се прави преглед на напредъка в изпълнението НЦ по Стратегията „Европа 2020“. За всяка СП, област на политика и НЦ, в табличен вид е представена конкретна информация за мерките, чрез които ще се реализират ангажиментите и целите на политиките в рамките на настоящия семестър. Връзката между приоритетите във финансирането на ЕСИФ за периода 2014–2020 г. с идентифицираните предизвикателства в Националния доклад за България за 2019 г., СП за 2018 г. и изпълнението на НЦ по Стратегията „Европа 2020“ е представена накратко в последния раздел.

1 МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ КОНТЕКСТ И СЦЕНАРИЙ

1.1 Макроикономически перспективи за периода, обхванат от програмата

Реалният растеж на българската икономика достигна 3.1% през 2018 г., като наблюдаваното развитие се обуславяше от силното представяне на частното потребление и нарастването на инвестиционната активност в страната. Приносът на външния сектор имаше ограничаващ ефект върху икономическия растеж, но това до голяма степен се дължеше на временни ефекти при търговията с трети страни. С преодоляването на тези ефекти, износьт на стоки и услуги се очаква да се по-

виши през 2019-2020 г., но за целия прогнозен период оценките за нетния износ ще останат отрицателни, докато двигател на растежа на БВП ще продължи да бъде вътрешното търсене. По линия на заложените по-високи публични инвестиции, икономическият растеж се очаква да се ускори до 3.4% през 2019 г., след което слабо ще се забави до 3.3% в периода 2020-2022 г. Частното потребление ще се характеризира със стабилни темпове на нарастване, но те ще останат по-ниски спрямо отчетените през 2018 г. рекордно високи нива. Динамиката на потребителските разходи на домакинствата се очаква да бъде ограничена от повишената несигурност по линия на външната среда, а в края на прогнозния период и от развитието на пазара на труда, което е свързано с постепенното изчерпване на възможностите за нарастване на заетостта. В периода 2020-2022 г. при частните инвестиции се очаква подобрене в съответствие с предвиденото умерено нарастване на износа.

След като през 2017 г. средногодишната инфлация излезе на положителна територия, тя продължи да се ускорява, достигайки до 2.6% през 2018 г. В рамките на прогнозния период се очаква леко забавяне, което ще се дължи на по-ниски равнища при международните цени на петрола, стабилизирането на цените при останалите суровини, както и от по-ниските темпове на нарастване на вътрешното търсене.

Табло с показатели за макроикономическите дисбаланси

Индикатори	Праг	2014	2015	2016	2017	2018
Текуща сметка, % от БВП (средна за 3 г.)	- 4%/6%	0.6	0.8	1.3	1.9	3.4
Нетна международна инвестиционна позиция (% от БВП)	-35%	-72.4	-63.0	-49.2	-44.7	-36.8
РЕВК с ХИПЦ спрямо 42 страни (3 г. промяна, %)	± 11%	-2.8	-4.2	-4.7	-3.3	4.1
Експортен пазарен дял, % от световния износ (5 г. промяна, %)	-6%	5.6	11.8	8.2	19.3	
Номинални разходи на труд на единица продукция (3 г. промяна, %)	12%	17.8	14.9	9.1	13.6	13.5
Индекс на цените на жилища (2015=100, дефлиран, промяна на год. база, %)	6%	1.5	1.6	7.1	6.2	3.8*
Кредитен поток на частния сектор, % от БВП (консолидирани данни)	14%	-1.1	-0.3	4.1	6.2	
Дълг на частния сектор, % от БВП (консолидирани данни)	133%	123.4	110.5	104.8	100.1	
Дълг на сектор „Държавно управление“ (% от БВП)	60%	27.1	26.2	29.6	25.6	22.5
Коефициент на безработица (средна за 3 години, %)	10%	12.2	11.2	9.4	7.7	6.3
Общо задължения на финансов сектор (неконсолидирани данни, промяна на год. база, %)	16.5%	5.6	6.2	11.2	1.1	
Коефициент на икономическа активност (15-64), (3 г. промяна, п.пр.)	-0.2%	3.1	2.2	0.3	2.3	2.2*
Коефициент на дългосрочна безработица (15-74), (3 г. промяна, п.пр.)	0.5%	0.6	-1.2	-2.9	-3.5	-2.6*
Коефициент на младежка безработица (15-24), (3 г. промяна, п.пр.)	2%	-1.2	-6.5	-11.2	-10.9	-8.9

* Показателят е изчислен на база на тримесечни данни за 2018 г. (Евростат).

Източник: ЕК, МФ

В съответствие с отчетения стабилен икономически растеж благоприятните развития при показателите на пазара на труда продължиха. По този начин нито един от показателите за пазара на труда, включени в Таблото с показатели по ПМД¹, не превиши индикативния праг за трета поредна година. Коефициентите на заетост и икономическа активност достигнаха рекордно високи нива през 2018 г. (67.7% и 71.5%, съответно), а коефициентът на безработица намалю до исторически най-ниското си ниво от 5.2%. В структурно отношение също се наблюдаваха подобрения - коефициентът на дългосрочна безработица се понижи до 3%², а този при младежите отчете по-ниска от средната за ЕС стойност от 12.7%. Положителните тенденции на пазара на труда се очакват и през 2019–2021 г., след което да динамиката на заетостта ще бъде в по-голяма степен от ограничена от негативното демографско развитие и съответното отражение върху предлагането на труд. Успоредно с това, нивото на безработица ще забави темпа си на намаление в периода 2019—2022 г. и ще достигне 4% в края на прогнозния период.

Благоприятно развитие отбелязаха и показателите, свързани с конкурентоспособността на икономиката. През 2018 г. растежът на компенсацията на един нает се забави до 5.6% в номинално изражение, а този на реалната производителност на труда се ускори до 3.2%, което съвкупно доведе до значително по-ниско нарастване на номиналните разходи за труд на единица продукция (РТЕП) от 2.4%. Въпреки текущото подобрение, отчетеното през 2017 г. съществено нарастване на компенсацията на един нает намери отражение в тригодишната промяна на номиналните РТЕП и стойността на показателя слабо надхвърли индикативния праг през 2018 г. Като цяло, динамиката на доходите и производителността на труда се очаква да продължи да подкрепя конкурентоспособността на икономиката в средносрочен план. По-съществено нарастване на компенсациите на наетите ще се наблюдава през 2019 г. по линия на планираното повишаване на разходите за труд в приоритетни области на публичния сектор, след което до края на прогнозния хоризонт темпът на нарастване на показателя ще се забавя. Производителността на труда от своя страна се очаква да нараства с устойчиви темпове от 3-3.5% и това ще доведе до низходяща корекция и по отношение на тригодишната промяна на номиналните РТЕП в края на прогнозния хоризонт.

Реализираният излишък по текущата и капиталова сметка (5.7% от БВП) продължи да допринася за подобрението на нетната международна инвестиционна позиция и също свидетелстваше за подобрената конкурентоспособност на икономиката. В допълнение, в резултат от намалението на brutния външен дълг, от средата на 2017 г. страната се превърна в нетен кредитор спрямо останалия свят. Очакваните салда по текущата сметка в рамките на прогнозния хоризонт остават в границите на дефинирания интервал и ще продължат да ограничават отрицателния баланс на инвестиционната позиция.

Банковата система запази високите си нива на капитал, ликвидност и рентабилност през 2018 г. Към края на декември отношението на ликвидно покритие възлезе на 294.1%³, а коефициентът на обща капиталова адекватност на 20.38%. Развитието на кредитите в частния сектор следваше възходяща посока през цялата 2018 г. и достигна 8.4% в края декември. Това беше съпроводено и с трайна тенденция на намаляване на размера и дела на необслужваните кредити. Делът на последните в общата сума на brutните кредити и аванси намалю до 7.6% в края на декември спрямо 10.2% в края на 2017 г. В условията на благоприятна икономическа активност и повишаване на частното потребление и инвестиции растежът на кредита в частния сектор ще продължи да се развива положително и към края на 2022 г. той се очаква да достигне 8.0%.

През 2018 г. Индексът на цените на жилищата в реално изражение се забави до 3.8%, което е под индикативния праг от 6%. Отчетената динамика отразяваше възстановяването на предлагането, измерено чрез нарастването на разрешителните за строеж, както и продължаващо високите темпове на растеж на произведената продукция и добавена стойност в сектор Строителство през 2018 г.

¹ За целите на наблюдението по процедурата по макроикономическите дисбаланси в ЕС.

² Показателят е изчислен въз основа на тримесечните данни за 2018 г. (Евростат).

³ Изчислено като съотношение на ликвидния буфер и нетните изходящи ликвидни потоци.

2 ОТГОВОР НА ПОЛИТИКАТА НА ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

2.1 Изпълнение на специфичните препоръки на Съвета от 2018 г., адресиращи макроикономическите дисбаланси

2.1.1 Специфична препоръка 1

Да подобри събирането на данъците и ефикасността на публичните разходи, включително чрез ускоряване на мерките за намаляване на размера на неформалната икономика. Да модернизира рамката за корпоративно управление на държавните предприятия в съответствие с международните добри практики.

○ Резюме на политиката

Данъчно-осигурителната политика в Република България продължава да бъде ориентирана към подкрепа на икономическия растеж, подобряване на бизнес средата и повишаване на фискалната устойчивост в дългосрочен план. Провежданата политика в областта на приходите предвижда запазване на ниските ставки за корпоративните данъци и тези на данъците върху доходите на физическите лица. Намаляването на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите също ще бъде във фокуса на политиката.

През 2018 г. започна процес за определяне на ключови индикатори по бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет, с цел проследяване на постигнатия напредък по провежданите политики и по-ефективно и ефикасно управление на публичните разходи. Определените ключови индикатори бяха включени в доклада към ЗДБРБ за 2019 г. и АСБП за 2020-2021 г. При проследяване на изпълнението на заложените индикатори бяха включени за преглед 7 министерства и 21 общини, за които се счита, че имат значителен потенциал за подобряване на ефективността и ефикасността на разходите за персонал и издръжка.

По отношение на сенчестата икономика, целите на данъчната политика са насочени към изпълнение на мерки и действия, които могат да окажат ограничаващо въздействие върху предпоставките и индикаторите за проявление на сенчестата икономика. Такива предпоставки и индикатори са: разплащания в брой, укриване на продажби или отчитане на продажби на занижени цени, извършване на нерегистрирани дейности или на недеклариран труд срещу възнаграждение, водене на двойно счетоводство.

За изпълнение на посочените приоритетни цели се извършват нормативни промени и действия на приходните администрации в областта на събирането и контрола. Постигането на по-добра ефективност при изпълнение на мерките е в пряка връзка със засилването на междуинституционалното сътрудничество, координация и ефективен обмен на информация както на национално ниво, така и на ниво ЕС и трети страни.

За подобряване на събираемостта на данъчните постъпления, както и в борбата със сивата икономика, през периода 2015–2018 г. бяха изпълнявани мерките от плана към Единната национална стратегия за повишаване на събираемостта на данъците, справяне със сенчестата икономика и намаляване на разходите за спазване на законодателството (ЕНС). Предвид постигнатите положителни резултати, набеязаните постоянни мерки, заедно с редица други, са включени в стратегическите документи, които всяка от отговорните институции разработва и прилага.

Подобряването на рамката за управление на държавните предприятия се осъществява посредством изпълнение на проект по Програмата за подкрепа на структурни реформи, който цели прилагане на насоките на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в тази област.

Констатации от Националния доклад за България за 2019 г.

- данъчната система е относително благоприятна за растежа, но ограничена е силата ѝ за намаляване на социалните различия и за коригиране на бедността.
- административната тежест при плащането на данъци остава висока.
- борбата със сивата икономика се оценява като предизвикателство, като недеklarираната заетост е основен компонент за нивото ѝ. Прилагат се мерки като гъвкави трудови договори и спазване на новите разпоредби на ЗОП, като успешни се оценяват информационните кампании на НАП, предлаганите електронни услуги и проверките за касовите наличности и контрола върху стоките с висок фискален риск.
- подобрение при спазването на данъчното законодателство при ДДС и акциза, както и при корпоративния данък.
- въвеждане на индикатори за изпълнение по области на политики в средносрочната бюджетна прогноза.
- липса на промяна в уредбата за корпоративно управление на държавните предприятия. Отчита се стартирането на проект за техническа помощ по СПСР със съдействието на ОИСР.

Отговор на политиката

- продължаване прилагането на планиране, междуинституционално сътрудничество и координация, както и на системен подход по отношение на изпълняваните мерки.
- предприемат се промени в данъчното и осигурително законодателството регламентиращи опростяване на процедури, съкращаване на срокове за предоставяне на услуги, както и отпадане на изисквания за предоставяне на документи, които могат да бъдат изискани по служебен ред.
- продължаване на изпълнението на дейности за подобряване на условията за доброволно спазване на законодателството, за подобряване събирането на просрочени задължения и за оптимизиране на контролната дейност.
- засилена координация между компетентните институции при установяване на данъчни измами, единно противодействие на митнически и данъчни нарушения с предмет акцизни стоки, както и участие на България в структурите и дейността на ЕС и в инициативите на ОИСР в областта на данъчното и административното сътрудничество.
- подлежат на усъвършенстване дефинираните ключови индикатори, като се предвижда включването на индикаторите в стратегическите бюджетни документи на правителството на всички етапи от бюджетната процедура.
- продължава интензивното изпълнение на проекта за Модернизиране на рамката за управление на държавните предприятия в съответствие с добрите международни практики, съвместно с ОИСР и ЕК, в рамките на заложените срокове.

Табл. 2.1-1: Мерки, адресиращи СП 1, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Данъчна политика, подобряване на събираемостта на данъците	Подобряване на условията за доброволно спазване на законодателството	<p>Постоянен мониторинг и комуникация със задължени лица, формиращи значим дял от икономиката в страната;</p> <p>Усъвършенстване на подхода, насърчаващ доброволното изпълнение на задълженията от страна на добросъвестните лица;</p> <p>Организиране на срещи със задължени лица с цел насърчаване доброволното изпълнение и предотвратяване на данъчни отклонения. Подобряване на обслужването с оглед стимулиране на доброволното изпълнение чрез:</p> <p>Прилагане на иновативни решения при предоставянето на услуги;</p> <p>Облекчаване на административните процедури и изисквания, свързани с деклариране и плащане на задължения;</p> <p>Служебен обмен на информацията с други администрации;</p> <p>Намаляване на обществената търпимост към сенчестата икономика и популяризиране на правата и задълженията на гражданите и бизнеса и увеличаване на доверието в публичната администрация и политиките.</p>	2019 г.	<p>Текущо се наблюдават задължени лица със значителен принос за приходната част на бюджета или със съществено влияние за икономическия растеж в страната.</p> <p>Организиран се срещи и се дават насоки на бизнеса за доброволно коригиране на констатирано неизрядно поведение.</p> <p>Предоставена е възможност едновременно с регистрацията в АВ да се заявява и регистрация по ЗДДС, която се извършва в съкратени срокове и опростена процедура.</p> <p>Проведени са 7 информационни кампании на НАП, в т.ч. напомнителни във връзка с различни казуси свързани с подаването на ГДД по чл. 50 от ЗДДФЛ с цел доброволно коригиране и/или прихващане на дължими публични задължения.</p> <p>Приети/издадени нормативни актове през периода: ПИД на ППЗДДС, обн., ДВ, бр. 3 от 8.01.2019 г., в сила от 8.01.2019 г., попр., бр. 5 от 15.01.2019 г.</p> <p>Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-8 за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица - издадена на 23.01.2019 г. от Министъра на финансите и обнародвана в ДВ, бр. 9 от 29.01.2019 г.</p> <p>НД на Наредба № Н-9 от 7.11.2018 г. за регистрите, водени от Агенция "Митници", обн., ДВ, бр. 9 от 29.01.2019 г.</p>	<p>Ежемесечно наблюдение на икономическото поведение на задължени лица, в т.ч. и мониторинг на го-леми икономически оператори в страната;</p> <p>Изпращане на уведомителни писма до бизнеса с цел предотвратяване на данъчни злоупотреби и въвлечане в данъчни измами;</p> <p>Провеждане на срещи между бизнеса и НАП при отклонение от обичайната търговска практика.</p> <p>Служебен обмен на информация между АВ и НАП по отношение на лицата заявили желание за регистрация по ЗДДС пред АВ.</p> <p>Планирани са различни информационни кампании, като например:</p> <ul style="list-style-type: none"> - електронни съобщения до съставителите на финансови отчети, с които НАП им напомня да декларират своите доходи; - електронни съобщения до ЗЛ, с които НАП напомня, че следва да си обявят и публикуват ГФО в АВ; - електронни съобщения до лицата да коригират данни в подадените от тях ГДД за 2018 г., както по ЗДДФЛ, така и по ЗКПО в срок до 30.09.2019 г. и др. <p>При несъответствия се прилагат различни мерки – информирани на лицата за възможността сами да коригират данните в декларациите си в рамките на законовия срок, покани за отстраняване на несъответствия след изтичане на срока за доброволна корекция и подаване на коригиращи декларации, извършване на проверки и др.</p>	2019 г.	<p>Подобряване на събираемостта;</p> <p>Редуциране на правонарушенията и повишаване на общественото доверие към АМ и НАП;</p> <p>Повишаване ефективността на осъществявания от НАП и АМ данъчен контрол.</p>	<p>Брой подадени коригиращи декларации в резултат на извършвани контролни дейности и производства, изпратени писма и проведени срещи;</p> <p>Относителен дял на обжалваните актове;</p> <p>Приети нормативни актове;</p> <p>Проведена информационна кампания.</p>
	Подобряване на събирането на просрочени публични задължения	<p>Промяна на подхода и механизмите за събиране на публичните задължения в съответствие с Концепцията за развитие на процесите и дейностите по събиране на публични вземания в периода 2016–2020 г. Сегментиране</p>	2019 г.	<p>1. Създадени са критерии за обособяване на отделни групи/подгрупи на длъжници. 2. В края на 2018 г. е внедрена нова електронна услуга на НАП за предявяване по електронен път на публични вземания по актове, издадени от публични</p>	<p>1. Разработване на единни правила относно подходите за събиране на просрочени публични задължения в зависимост от профила на длъжника.</p> <p>Усъвършенстване на профила на задъл-</p>	2019 г.	<p>Повишен дял на задълженията, погасени в срок; Ръст на събираемостта на просрочените</p>	

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		<p>на подходите за събиране на просрочени публични задължения според класифицирани по поведение и вид задължени лица, размера и категорията на дълга им;</p> <p>Подобряване на комуникацията, в т.ч. и по електронен път, с длъжници, публични вискатели и заинтересовани страни за ранно третиране на новия дълг;</p> <p>Ранно прилагане на способности, стимулиращи доброволно плащане на просрочени задължения, с цел избягване на необходимостта от прилагане на принудителни действия.;</p> <p>Изпълнение върху вземанията на длъжници от разпоредители с бюджет - Изпълнение на РМС № 593 от 2016 г.</p> <p>Осъществяване на постоянен мониторинг спрямо лица със задължения с на събираемостта на просрочените вземания с висок фискален ефект. РМС № 593 от 2016 г.</p>		<p>вискатели органи на държавна, общинска или съдебна власт, за принудително събиране в НАП.</p> <p>3. Мярквата включва различни комуникационни способности със задължените лица и е с постоянен характер, в т.ч. ранно уведомяване (чрез електронни съобщения и телефонни кампании).</p> <p>Предвиден е нов ред за разпоредителите с бюджет, а именно да уведомяват приходните администрации, както за предстоящите плащания по договори или първични платежни документи, така и за сключените от тях договори. Разработена и внедрена е нова информационна система „РМС Плащания“, обезпечаваща изпълнението на дейностите по новото РМС № 592/21.08.2018 г.</p> <p>Провеждане на персонални срещи от страна на директорите на ТД на НАП в цялата страна със селектирани лица, с цел ефективно наблюдение на поетите от тях ангажименти за плащане на дълга и навременен контрол за третирането им от страна на компетентните органи.</p>	<p>женото лице.</p> <p>2. Изпълнение на мярквата и през 2019 г.</p> <p>3. Изпълнение на мярквата и през 2019 г. Организиране на кампании за повишаване на събираемостта на просрочените публични вземания, в това число мониторинг на различни категории лица по браншове, извършващи дейности, подлежащи на лицензионни или разрешителни режими и други.</p> <p>4. Изпълнение на мярквата и през 2019 г.</p>			<p>публични задължения;</p> <p>Повишен дял на задълженията, погасени преди предприемане на принудителни действия;</p> <p>5%-ен ръст на събираемостта на нововъзникналия дълг;</p> <p>намален брой на некоректните длъжници.</p>
	Оптимизиране и развитие на контролната дейност	<p>Анализи и периодични оценки на риска от неспазване на законодателството и за наличие на индикации за укриване на печалби и други проявления на сенчестата икономика, участие в схеми на данъчни и/или осигурителни измами или отклонение от обичайна търговска практика;</p> <p>Усъвършенстване и осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск;</p> <p>Продължаване на съвместните действия на АМ и НАП;</p> <p>Провеждане на взаимни работни срещи и/или обучения;</p> <p>Оперативен обмен на информация и/или съвместен анализ на риска;</p> <p>Организиране и извършване на самостоятелни или съвместни проверки и други форми на контрол;</p> <p>Наблюдение и ефективен контрол на електронната търговия.</p>	2019 г.	<p>1. Контролираните стоки с висок фискален риск (СВФР) са 563 /в т.ч. горива/; фискалните контролни пунктове(ФКП) са 305 /в т.ч. митническите бюра и данъчни складове/</p> <p>2. Действащи екипи на ФКП; мобилни екипи; оперативен център в режим 24/7; извършват се:</p> <p>-проверки на МПС на ФКП; поставени технически средства за контрол /ТСК/;</p> <p>-проверки на местата на получаване/разтоварване;</p> <p>-проверки в търговски обекти</p> <p>3. Междуведомствен координационен център за противодействие на контрабандата и контрол на движението на рискови стоки и товари в осигуряващ координация между ГДБОП, ГД „НП“ и ГД „ГП“ на МВР, ДАНС, АМ, НАП и ИААА. В сила от 01.01.2019 г. е налице промяна в чл. 99, ал. 6 от ЗАДС, като вече предлагането и продажбата на акцизните стоки чрез публикуване на обяви и съобщения, вкл. в електронен вид, са забранени. През 2018 г. разпоредбата налагаше забрани само по отношение акцизните</p>	<p>Извършване на проверки на транспортни средства, превозващи СВФР;</p> <p>Използване на ТСК;</p> <p>Налагане на обезпечителни мерки;</p> <p>Разкриване на нови ФКП на ГКПП и във вътрешността на страната;</p> <p>Допълване на списъка на СВФР;</p> <p>Усъвършенстване организацията на работа по осъществяване на фискален контрол и в търговски обекти;</p> <p>Съвместни контролни действия;</p> <p>Мониторинг на рискови лица;</p> <p>Взаимодействие с румънската данъчна администрация по граничните контролни пунктове, относно рискови стоки и товари.</p> <p>Увеличаване на броя на фискалните контролни пунктове /ситуирани до данъчни складове и петролни бази/.</p> <p>Проект - Предварително деклариране на данни за превоз на стоки на територията на Република България.</p>	2019 г.		<p>Извършени проверки;</p> <p>Установени административни нарушения - съставени АУАН (акт за установяване на административно нарушение)</p> <p>Наложени обезпечения издадени наказателни постановления;</p> <p>Ръст на: декларирания данъчна основа</p> <p>Увеличен размер на допълнително установените задължения;</p> <p>Брой образувани досъдебни производства от</p>

1	2	3	4	5	6	7	9	10
				стоки, подлежащи на облепване с бандерол. В съответствие с приети законодателни изменения определен тип горива са третиран като стоки с висок фискален риск. Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-18 от 2006 г. за регистриране и отчитане чрез фискални устройства на продажбите в търговските обекти, изискванията към софтуерите за управлението им и изисквания към лицата, които извършват продажби чрез електронен магазин - издадена на 25.01.2019 г. от министъра на финансите и обнародвана в ДВ, бр. 10 от 01.02.2019 г.				разследващ митнически инспектор за престъпления с предмет акцизни стоки; Брой контролни производства на лица, извършващи електронна търговия;
	Засилена координация между органите на НАП, АМ, МВР, ИА „Автомобилна администрация“ към МТИТС и органите на досъдебното производство при установяване на данъчни измами и нарушения в хода на ревизионни производства и проверки	Осъществяване на обмен на информация между НАП, МВР, ДАНС и Прокуратурата (ПРБ), свързана с конкретни случаи на избягване на установяването и плащането на данъчни задължения; Функциониране в Специализираната прокуратура на Специализирано звено за разследване на данъчни престъпления, свързани с организирани престъпни групи; Продължаване дейността на създадения през 2015 г. Междуведомствен координационен център.	2019 г.	Денонощно осъществяване на експертна дейност в МКЦПККДРСТ към ГДБОП - постоянно действаща структура, осигуряваща координацията и взаимодействието между ГДБОП, ГД „Национална полиция“ /ГДНП/, ГД „Гранична полиция“ /ГДГП/, ДАНС, АМ, НАП и ИА „Автомобилна администрация.	Координиране и разпределяне на случаи на органите по приходите, извършващи фискален контрол; възлагане на проверки на ротационен принцип; Проследяване на предприетите фискални действия; Оказване на методическо съдействие на дежурните екипи, извършващи фискален контрол; Оперативно взаимодействие с МВР и други институции, извършващи експертна дейност в МКЦПККДРСТ.	2019 г.		Редуциране на броя на данъчните злоупотреби и отклонение от данъчно облагане; Брой наблюдавани и образувани от специализираното звено в ПРБ досъдебни производства; Проведени съвместни специализирани операции от МКЦ.
	Участие на Република България в структурите и дейността на ЕС и в инициативи на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) в областта на данъците и административното сътрудничество	Изпълнение на поетия с присъединяването на България към Приобщаващата рамка ангажимент за въвеждане на четирите минимални стандарти за борба с намаляването на данъчната основа и прехвърлянето на печалбите (BEPS), както и за участие в партньорските проверки.	2019 г.	Участие в заседания на РГ „Данъчни въпроси - пряко облагане ССТВ“ към Съвета – 2бр. Участие в заседание на Работна група към Комисията за имплементиране на Директива 2017/952 – 1 бр.	Участие в заседанията на РГ „Данъчни въпроси – пряко облагане“ в зависимост от броя на планираните от действащото председателство. Участие в работни групи към Комисията в зависимост от броя на определените от ЕК заседания. Въвеждане на Директива 2017/952 и Директива 2016/1164 в срок до 31.12.2019 г. Участие, съгласно графика на организацията, в заседанията на работни групи и инициативи на ОИСР в областта на данъчната политика като: Приобщаваща рамка за въвеждане на данъчните мерки против свиването на данъчната основа и прехвърлянето на печалби (BEPS), Работна група 2 „Анализ	2019 г.		Изготвени и приети законодателни промени; Участие в заседанията на работните групи към ОИСР.

1	2	3	4	5	6	7	9	10
					на данъчната политика и данъчна статистика“, Работна група 6 “Данъчно облагане на многонационалните предприятия”, Работна група 9 “Данъци върху потреблението”, Работна група 11 „Агресивно данъчно планиране“, Целева група за дигитална икономика, Форум за вредни данъчни практики.			
	Въвеждане на антикорупционно обучение като част от гражданското образование	Законовата рамка в образованието дава възможност в образователната програма да бъдат включени теми, свързани с превенцията и противодействието на корупцията. В тази връзка КПКОНПИ подпомага процеса на включване на антикорупционното образование и възпитание на всички образователни нива. Крайната цел е създаването на специалност във висшето образование за противодействие на корупцията, разширяването на обхвата на антикорупционното образование в средните училища, като елемент от гражданското образование и формирането на култура на нетолерантност към корупционното поведение от най-ранна детска възраст.	март 2018	Висше образование: - през учебната 2018/2019 г. в УНСС, със съдействие от страна на Комисията, е открита специалност „Противодействие на корупцията“ в ОКС „магистър“ със срок на обучение 2 семестъра; - през учебната 2018/2019 г. в УНСС е организиран прием на докторанти в УНСС на тема „Противодействие на корупцията“. Училищно образование: - темата корупция/антикорупция е включена в учебната програма на новия предмет за гражданско образование за XI и XII клас, като това обучение ще стартира през 2020/2021 година. В утвърдената на 16 август 2018 г. програма за гражданското образование за XI клас е включено и понятието „корупция“.	- Затвърждаване на антикорупционното образование във висшите училища; - Разширяване на обхвата на антикорупционното образование в средните училища.	Постоянна мярка	Създаване на експерти в областта на превенцията и противодействието на корупцията. В резултат на това обучение се очаква учениците от средните класове да могат да идентифицират и оценяват негативното влияние на корупционните практики.	Промяна в нагласата и създаване на антикорупционна култура, отношение на нетърпимост и нетолерантност към прояви на корупция.
Корпоративно управление на държавните предприятия	Модернизиране на рамката за управление на държавните предприятия в съответствие с добрите международни практики	Изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба в областта на корпоративното управление на държавните дружества чрез изпълнение на проект „Модернизиране на рамката за управление на държавните предприятия в съответствие с добрите международни практики“ по Програмата на Европейския съюз за подкрепа на структурни реформи	юни 2018	Прието РМС за одобряване на две искания за получаване на подкрепа по ППСР, в т.ч. за „Модернизиране на рамката за управление на държавните предприятия в съответствие с добрите международни практики“. Проектът е одобрен от ЕК. Стартирана е реализацията на проекта: Одобрени параметрите на проекта и очакваните дейности и резултати; Попълнени въпросници на ОИСР от всички министерства и две общини; Проведена първа проучвателна мисия в България от ЕК и ОИСР - октомври 2018 г. Изготвен предварителен доклад на ОИСР за рамката на държавните предприятия в страната Проведена втора мисия на ОИСР в България – 23 и 24.01.2019 г. Стартиране на работа по изготвяне на	Предстоящи етапи на проекта: Изготвяне на законопроект и съпътстващите го документи; провеждане на процедура по съгласуване по реда на УПМС-НА и публично обсъждане; финализиране на предложенията за нормативни промени (март-май 2019); Работно посещение в Латвия на експерти от България, Литва и Швеция относно споделяне на добри практики за управление на държавните предприятия. Одобряване от Министерския съвет на законопроекта (юни 2019 г.); Внасяне на законопроекта за разглеждане и приемане от Народното събрание (юни 2019 г.).	юли 2019г.	- унифициране и модернизиране на правната уредба в областта - подобряване на управлението на държавните и общинските дружества; - подобряване на финансовото състояние и ограничаване на фискалните рискове.	- повишаване прозрачността и публичността при управлението на държавните дружества; - намаляване броя на дружествата, генериращи загуба; - намаляване на условните задължения, произтичащи от държавните дружества.

1	2	3	4	5	6	7	9	10
				<p>предложения за промени в нормативната уредба (януари 2019 г.) – обсъден документ на ОИСР с концепции и идеи за законодателни промени.</p> <p>Представен окончателен доклад на ОИСР за държавните предприятия, съдържащ заключения и препоръки.</p> <p>Представени от ОИСР предложения за нормативни изменения в областта на държавните предприятия (меморандум за структура на нов закон), обсъдени в Париж, и въз основа на които българските власти ще изготвят проект на нов закон.</p>				

2.1.2 Специфична препоръка 2

Да предприеме последващи мерки, произтичащи от прегледите на финансовия сектор, и да изпълни плановете за действие в областта на надзора с цел да засили надзора и стабилността на сектора. Да осигури адекватна оценка на активите, включително банковите обезпечения, чрез подобряване на процесите на оценяване и одит. Да завърши реформата на правната уредба на несъстоятелността и да насърчава развитието на функциониращ вторичен пазар на необслужвани кредити.

☉ Резюме на политиката

През 2018 г. БНБ продължи своята активна работа в областта на банковия надзор по линия на прецизиране и усъвършенстване на законодателната рамка. В тази връзка, БНБ инициира законодателни изменения в Закона за кредитните институции, прие Наредба № 37 за вътрешните експозиции на банките, както и участва в други нормативни изменения. Също така, през 2018 г. БНБ прие насоки на Европейския банков орган с цел да се гарантира хармонизирано прилагане на пруденциалните правила в рамките на Европейския съюз. Преразгледано е ръководството за надзорен преглед и оценка на управление „Банков надзор“ и е прието с решение № 279 от 14 ноември 2018 г. на управителния съвет на БНБ. През март 2019 г. МС прие изменения на Закона за възстановяване и реструктуриране на инвестиционни посредници за установяване на еднообразни правила и процедура за реструктурирането на кредитни институции и инвестиционни посредници. Извършва се текущ преглед на качеството на активите и стрес тестове на шест български банки, основан на методологиите, прилагани от банковия надзор в ЕЦБ. От юни 2019 г. предстои въвеждането на единна рамка за управление на необслужвани експозиции на ЕС, включваща насоките за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции, които бяха приети от ЕБО в края на 2018 г.

През 2018 г. и началото на 2019 г. КФН приключи изпълнението на Плана за действие, изготвен съвместно с ЕОЗГПО въз основа на препоръките на МВФ и СБ. Бяха приети изменения в нормативната уредба, с които в цялост бяха изпълнени ангажиментите за засилване на надзора и законодателството в небанковия финансов сектор. Наръчниците за риск базиран надзор в застрахователния и пенсионноосигурителния сектор бяха утвърдени през декември 2018 и се прилагат от 1 януари 2019 г. Нормативната уредба относно оценката на някои категории активи в областта на застраховането и пенсионното осигуряване беше ревизирана.

В областта нормативната уредба на несъстоятелността през 2018 г. стартира съвместен проект със Службата за подкрепа на структурните реформи на ЕК (СПСР) с цел установяване на съществуващите пропуски в уредбата и изготвяне на пътна карта със списък на необходимите мерки за отстраняване на тези пропуски. Очаква се проектът да приключи през м. юни 2019 г. в рамките на ангажиментите за присъединяване към ERM II и Банковия съюз.

Констатации от Националния доклад за България за 2019 г.	Отговор на политиката
Банков сектор <ul style="list-style-type: none">като цяло банковия сектор е укрепен, но има известна уязвимост.банките са изпълнили препоръките от прегледа на качеството на активите през 2016 г.отчетени са предприетите през 2018 г. действия - нови правила за големите експозиции и идентификация на свързани клиенти, подобрени политики в няколко	Банков сектор <ul style="list-style-type: none">през 2019 г. БНБ ще прилага чл. 45 от Закона за кредитните институции, както и Наредба № 37 за вътрешните експозиции на банките.БНБ ще продължи своята работа с цел да се гарантира хармонизирано прилагане на пруденциалните правила в рамките на ЕС. В тази връзка бяха приети „Насоки относно вътрешното управление“, издадени от ЕБО.БНБ прие решение за прилагане на „Насоки за

банки по отношение провизирането на потенциални загуби, повишаване нивото на антицикличния буфер и макропруденциални инструменти.

- вниманието по отношение на експозициите в активи с трудно определима стойност, както и прилагане на регулаторните инициативи и укрепване на рамката за реструктуриране.

Небанков финансов сектор

- Прилагането на плана за действие в сътрудничество с ЕОЗППО, ще допринесе за адекватен надзор на небанковия финансов сектор.
- Платежоспособността на застрахователните дружества се подобри от приключването на прегледите на сектора (2016-2017).
- Проблемът с активите, чиято стойност е трудно определима, беше установен в прегледите както на банковия, така и на небанковия финансов сектор, но все още не е изцяло решен.
- Надзорът на групово равнище остава предизвикателство за адекватния надзор в застрахователния сектор, основан на риска.
- Независимо от подобреното равнище на премията по застраховка „Гражданска отговорност“ съществуват предизвикателства, свързани с бизнес модела и бизнес стратегията на участниците на пазара, като потенциалните ефекти могат да се разпространят и извън самия сектор.
- Методика относно застрахователни претенции и подобрени методи на ценообразуване биха допринесли за стабилността на застрахователния сектор.
- Ликвидността на Бюрото за зелена карта буди безпокойство. Тя се подпомага от текущите проверки на място и специфичните разпоредби на новия Кодекс за застраховане. Тези мерки следва да се изпълняват своевременно и изцяло, а потенциално оставащите въпроси, свързани с управлението следва също да бъдат решени, за да се гарантират доверието и участието на членуващите застрахователи.

оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции“.

- Принципите за оценяване стойността на активите и пасивите на банките са регламентирани от Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и по-точно „Оценяване по справедлива стойност“.

Небанков финансов сектор

- През 2018 г. КФН приключи изпълнението на Плана за действие, изготвен съвместно с ЕОЗППО. В процес на финализиране са единствено Правилата за собствените приходи за 2019 г.
- Наръчните за риск базиран надзор в застрахователния и пенсионноосигурителния сектор са утвърдени през декември 2018 и се прилагат от 1 януари 2019 г.
- Приети и обнародвани изменения в две наредби в областта на застраховането и пенсионното осигуряване - Наредба № 53 от 23.12.2016 г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд и Наредба № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество, на стойността на нетните активи на фонда, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди.
- В края на 2018 г. беше прието изменение на ЗК, с което се въведе таван на обезщетението по отношение на лицата, на които се дължи обезщетение. Предстои приемане на наредба за утвърждаване на методика за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди вследствие на телесно увреждане на пострадало лице и за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди на увредено лице вследствие смъртта на пострадало лице.
- През 2018 г. бяха предприети необходимите надзорни мерки с цел подобряване организационна структура и система на управление на Бюро Зелена карта и на някои от големите застрахователни дружества по застраховка „ГО“ на автомобилистите. КФН ще продължи мониторинга на изпълнението на надзорните мерки. Предстои сключване на презастрахователен договор, като с това ще бъде отговорено на всички изисквания на Съвета на бюрата във връзка с процедурата по мониторинг. Освен това, НББАЗ предприе действия по изменение на ус-

Рамка по несъстоятелността

- Производствата по несъстоятелност са бавни и скъпи и не водят до задоволителни резултати.
- Реформата на нормативната уредба за несъстоятелността все още не е завършена и в нея липсват важни законодателни елементи.
- Слабите регулаторни и институционални структури не позволяват своевременното и икономически ефективно водене на производствата по несъстоятелност.
- Производствата по несъстоятелност не се възприемат като ефективен механизъм за събиране на вземания.
- Липсата на подходящи инструменти за мониторинг затруднява оценката на ефикасността на производствата по несъстоятелност и реструктуриране.

тава си, с оглед въвеждане на нови правила, регламентиращи сключването на общ презастрахователен договор.

- През 2019 г. предстои въвеждане на системата „бонус-малус“.
- По данни за четвъртото тримесечие всички застрахователи със седалище в България отчитат изпълнение на капиталовите изисквания. Средно за пазара покритието на капиталовото изискване за платежоспособност от застрахователите по общо застраховане е 159 %, а от животозастрахователите – 271 %. Няма застрахователи, които да покриват капиталовото изискване за платежоспособност под 110 %.

Рамка по несъстоятелността

- Изпълнява се проект по ППСР за провеждане на реформата на правната уредба на несъстоятелността. Мерките в проекта включват анализ на приложимата правна рамка и изготвяне на предложения за изменения в нея, подобряване на критериите и механизмите за събиране и обработване на статистически данни, обучение на синдици и доверени лица. Съдържанието и насочеността на проекта до голяма степен съответстват на предложението на ЕП и Съвета за нова директива за реструктуриране и втори шанс. Допълнителна устойчивост ще осигури приемането от институциите на Пътна карта за прилагане на рамката за несъстоятелност и стабилизация.

Табл. 2.1-2: Мерки, адресиращи СП 2, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Засилване на надзора и законодателството в небанковия финансов сектор	Изпълнение на План за действие, изготвен съвместно с ЕЮРА.	Изготвяне на средносрочна процедура за управление на ресурсите на КФН съобразно идентифицираните рискове за неизпълнение на функциите на КФН, нововъзникнали рискове и промяна в приоритетите.	януари 2018 г.	Идентифицирани са рисковете за 2018 г. относно функциите на КФН чрез Риск регистър за 2018 г. и изпълнението на предприетите действия се проследява. Изготвена е тригодишна бюджетна прогноза за 2019-2021 г., в която са отразени приоритетите на КФН; Извършен е преглед на действащите вътрешни правила; Извършена е оценка на адекватността на процедурите и правилата; Изготвен е график за актуализация и синхронизация на вътрешните правила на КФН; Изготвена е Политика за управление на човешките ресурси за периода 2019-2021, 2021 – приета с решение на КФН от 29 януари 2019 г.	Създадена е работна група, която ще изготви нови Правила за организиране на собствените приходи през 2019 г.	Юни 2019 г.	Създаване на условия за ефективно управление на ресурсите на КФН.	Изготвени вътрешни правила и процедури. Изготвен средносрочен план
Подобряване на нормативната уредба в областта на застраховка ГО	Изготвяне на промени в нормативната уредба за въвеждане на система „Бонус-малус“.	Изготвяне на проект на изменението на законодателството в областта на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за въвеждане на система „Бонус-малус“.	май 2019 г.	Изготвен първоначален проект на Наредба за система „Бонус-малус“, който предстои да бъде съобразен с резултатите от общественото обсъждане	Изготвяне на предложение за изменение на законодателството за въвеждане на система „Бонус-малус“, съобразен с резултатите от общественото обсъждане.	Декември 2019 г.	По-добра оценка на риска при ценообразуването в задължителната застраховка „ГО“ на автомобилите. Стимулиране на добросъвестните водачи на МПС.	Изготвен проект на нормативен акт.
Подобряване на нормативната уредба в областта на застраховка ГО	Изготвяне на промени в нормативната уредба за приемане на методика за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди вследствие на телесно увреждане на пострадало лице и за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди на увредено лице вследствие смъртта на пострадало лице	Приемане на наредба за утвърждаване на методика за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди вследствие на телесно увреждане на пострадало лице и за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди на увредено лице вследствие смъртта на пострадало лице			Приемане на наредба за утвърждаване на методика за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди вследствие на телесно увреждане на пострадало лице и за определяне размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди на увредено лице вследствие смъртта на пострадало лице	Декември 2019 г.	Посправедливо определяне на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди. Създаване на условия за хармонизиране на практиката по определяне на такива обезщетения.	Изготвен нормативен акт.

1	2	3	4	5	6	7	9	10
	размера на обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди на увредено лице вследствие смъртта на пострадало лице						Създаване на условия за намаляване на споровете за определяне на такива обезщетения в това число за намаляване на броя на съдените дела.	
Рамка на несъстоятелността	Функционален анализ и оценка на ефективността на производствата по несъстоятелност и процедурата по стабилизация.	Изпълнение на проект по Програмата на Европейския съюз за подкрепа на структурни реформи, включващ следните дейности: 1. Преглед и отправяне на препоръки относно рамката за несъстоятелност и стабилизация; 2. Разработване на модел за събиране и публикуване на данни и действия по производствата по несъстоятелност и стабилизация; 3. Изготвяне на пътна карта за изпълнение на препоръките относно рамката по несъстоятелност и модела за събиране и публикуване на данни; 4. Провеждане на обучения на синдици и доверени лица и обучение на обучители.	септември 2018 г.	Проведена мисия на СПСР с представителите на МП – юли 2018 г. Одобрено искане за предоставяне на техническа помощ от СПСР – август 2018 г. Одобрени Концептуална нота и Техническо задание за изпълнението на проекта – септември 2018 г. Създаден екип за работа по проекта от представители на МП, МФ и ВСС – септември 2018 г. Сключен договор с изпълнител на проекта – октомври 2018 г. Проведена първоначална среща между изпълнителя на проекта, СПСР и екипа за работа по проекта – ноември 2018 г. Извършване на преглед на съществуващата законодателна рамка по несъстоятелност и стабилизация и отправяне на препоръки – април 2019 г. Преглед на действащия процес за събиране и публикуване на данни за процедурите по несъстоятелност и стабилизация и предоставянето на публичен достъп до тези данни и изготвяне на препоръки за по-доброто им събиране и разработване на модел на процес – април 2019 г.	Изготвяне на Пътна карта за прилагане на рамката за несъстоятелност и стабилизация и разработване на процес за събиране на данни – май 2019 г. Провеждане на обучения - октомври 2019 г.	м. юни 2019 г.	Подобряване ефективността на производствата по несъстоятелност и по стабилизация; Създаване на надеждна статистическа система за производствата по несъстоятелност и процедурите за стабилизация; Повишаване на доверието в съдебната система; Предотвратяване на злоупотреби в производството по несъстоятелност.	Рамка на несъстоятелността

2.1.3 Специфична препоръка 3

Да повиши пригодността за заетост на групите в неравностойно положение чрез повишаване на уменията и засилване на мерките за активизиране. Да подобри предоставянето на качествено приобщаващо общо образование, особено за ромите и други групи в неравностойно положение. В съответствие с националната здравна стратегия и плана за действие към нея, да подобри достъпа до здравни услуги, включително чрез намаляване на преките плащания от страна на пациентите и чрез преодоляване на недостига на медицински специалисти. Да въведе редовна и прозрачна схема за преглед на минималния доход и да подобри нейния обхват.

☉ Резюме на политиката

През 2019 г. водещо направление на активната политика на пазара на труда е **обучението на работната сила и целенасочената работа с групите в неравностойно положение**, с приоритет продължително безработните лица и безработните без професия и квалификация. Предоставят се разнообразни възможности за обучение за повишаване на тяхната пригодност към пазара на труда. С цел по-добро обвързване с търсенето на пазара на труда, обученията на безработни лица за придобиване на професионална квалификация се реализират по заявки на работодатели с ангажимент за осигуряване на последваща заетост или по списък с професии, определен въз основа на информация за потребностите от работна сила, предоставяна от регионалните комисии по заетостта, и от средносрочни и дългосрочни прогнози за търсенето на труд.

За **активирането на групите в неравностойно положение**, се предоставят услуги по информиране, консултиране, психологическо подпомагане, мотивиране за активно поведение на пазара на труда, насочване към подходящи програми и мерки за заетост и обучение, насочване към свободни работни места на първичния пазар на труда, включване в обучение за възрастни. За лица с ниски шансове за заетост, като продължително безработни на социално подпомагане, продължава да се прилага интегриран подход в предоставянето на услуги за заетост и социално подпомагане в създадените 73 Центрове за заетост и социално подпомагане (ЦЗСП) от екипи на АЗ и АСП. Прилагат се и услуги за достигане до икономически неактивните лица, предоставяни от ромски и младежки медиатори, трудови борси и др. Безработните лица от групите в неравностойно положение се включват в насърчителни мерки за субсидирана заетост (съгласно ЗНЗ), програми за заетост и обучение, които допринасят за включването/интегрирането им на пазара на труда През 2018 г. в заетост по мерки и програми, финансирани със средства от държавния бюджет и ЕСФ, са включени 32 272 безработни лица, от които 48% са безработни без квалификация, 38% са безработни с основно и по-ниско образование, 36% са продължително безработни.

През 2019 г. продължава прилагането на комплексни мерки за обхващане и включване на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование. Осигуряват се условия за приобщаващо образование с особено внимание към най-уязвимите групи – деца и ученици със специални образователни потребности, деца и ученици от етническите малцинства, от семейства на мигранти и на търсеци или получили международна закрила.

За **повишаване на ефективността на системата на здравеопазване и на здравните резултати** през 2019 г. ще продължи изпълнението на целите и мерките от Националната здравна стратегия 2020 и на Плана за действие към нея. Една от ключовите мерки в нея за осигуряване на ефективно функционираща здравна система е цифровизацията и интеграцията на системите в сектора чрез създаване на Национална здравна информационна система (НЗИС). С финализирането на първия етап от изграждането ѝ през 2019 г., ще се поставят основите за развитието на електронно здравеопазване в България, което ще даде възможност за съкращаване на времето за обслужване на пациенти, улесняване достъпа до съвременни и с високо качество здравни услуги и оптимизиране на стратегическото управление на здравния сектор.

С оглед осигуряване на възможност за ефективно планиране и насочване на публичните ресурси за здраве се осигурява приложението на Национална здравна карта и наредбата за критериите и

реда за избор на лечебни заведения за болнична помощ, с които НЗОК да сключва договори в областите, в които има излишък от болнични легла.

За подобряване на здравните резултати на населението през 2019 г. и намаляване на преките плащания от страна на пациентите ще продължи процесът на разширяване обхвата на дейностите, гарантирани от бюджета на НЗОК, включително на дейностите в извънболничната помощ, както и на промотивните и профилактични дейности.

За подобряване на достъпа до здравни услуги и специализирана медицинска помощ на пациенти в спешни състояния, се изпълнява голям инвестиционен проект, финансиран по ОП „Региони в растеж“ 2014–2020 г., чрез който ще се *модернизират и обновят спешните отделения, центровете за спешна медицинска помощ и техните филиали*. Изпълнението на проекта ще даде възможност за 98% от населението да бъде осигурен до 30 минутен достъп до спешна медицинска помощ за 24 часово лечение и наблюдение. Допълнително, чрез проекти, финансирани по ОПРЧР 2014-2020, ще се осигури повишаване на квалификацията, знанията и уменията на служителите в системата на спешната медицинска помощ, както и подкрепа на специализантите.

През последните 15 години човешките ресурси в здравеопазването в България като цяло се характеризират със стабилност и липса на съществени промени в броя им. Осигуреността с лекари в България на 100 000 души население е 364 през 2005 г., 404 – 2015 г., а през 2016 г. достига 416, показателят за България надвишава средния европейски показател - 349,6 на 100 000 души, с почти 20%. По данни на Евростат осигуреността с лекари по дентална медицина в България за 2015 г. е 105 на 100 000 души при средна осигуреност за държавите-членки 75,87 на 100 000 души, с което България заема второ място по осигуреност с лекари по дентална медицина след Лихтенщайн. Броят на магистър-фармацевтите, вписани в Националния регистър на съсловната организация, нараства почти два пъти за периода 2013–2017 г., като от 3 473 достига 6 399 към края на 2017 г. При професиите от професионално направление „Здравни грижи“ се наблюдава относителна стабилност. Налице са териториални диспропорции в разпределението на медицинските специалисти, като за лекарите разликата между областите с най-висока и най-ниска осигуреност е около 2 пъти. За преодоляване недостига на медицински сестри се полагат усилия за увеличаване броя на местата за студенти по специалност „медицинска сестра“ и за популяризиране сред работодателите на възможността да назначават персонал, предоставящ базови здравни грижи.

През 2018 г. е осигурена социална подкрепа на хората от най-уязвимите рискови групи чрез прилагане на диференциран подход, подобряване целенасочеността на мерките и оптимизиране на разходите и предоставяне на целева социална защита за отопление на хората с ниски доходи през зимния период. Бяха предприети действия за изграждане на ясен механизъм за актуализиране на достъпа до целеви помощи за отопление, както и за подобряване на тяхната адекватност. Идентифицираха се възможности за увеличаване на бюджетните средства за програмата от 2019 г. Предприетите действия дават възможност за автоматично компенсиране на ежегодното увеличение на пенсиите в съответствие с разпоредбите на КСО.

Констатации от Националния доклад за България за 2019 г.	Отговор на политиката
<p>Пазар на труда</p> <ul style="list-style-type: none">• Продължаващият икономически растеж оказва положително въздействие върху пазара на труда, въпреки че недостигът на работна ръка и на умения се увеличава.• Регионалните различия на пазара на труда продължават да са значителни.• Неравенствата ограничават достъпа до пазара на труда за големи групи.	<p>Пазар на труда</p> <ul style="list-style-type: none">• Изпълнение на Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) през 2019 г. с цел активиране на неактивните лица и повишаване качеството на работната сила, вкл. увеличаване на заетостта на неравнопоставените групи на пазара на труда, приоритетно от най-слабо развитите райони.• Развитие на отделни райони чрез изпълнението на регионални програми за заетост, финансирани със средства от държавния бюджет според равнището

Констатации от Националния доклад за България за 2019 г.

- Нивата на активност и заетост са все още много ниски сред хората, живеещи в селските райони, нискоквалифицираните лица и ромите.
- Броят на младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение, продължава да е голям, но непрекъснато намалява.
- Общият процент на икономическа неактивност рязко спадна. Целенасочеността на активните политики по заетостта се подобри, но равнището на участие е все още много ниско, въпреки че се увеличава.
- Модернизирането на Агенцията по заетостта напредва, въпреки че интеграцията на службите по заетостта и социалните служби е все още ограничена и може да се подобри чрез допълнителни инвестиции.

Социална система

- Системата за социална закрила е недостатъчна за справяне със значителните социални проблеми.
- Голямото неравенство в доходите и големият брой хора, изложени на риск от бедност, показват необходимостта от политики за „активно приобщаване“. Необходимост от целенасочена подкрепа за уязвимите групи, както и по-добра наличност и качество на интегрираните социални и здравни услуги и жилищно настаняване.
- Адекватността и обхватът на минималните доходи остават ограничени и не съществува обективен механизъм за редовното им актуализиране.

Отговор на политиката

на безработица и броя на безработните във всяка област.

- През 2019 г. се предвижда броят на обучените само със средства от държавния бюджет да се увеличи с 10% в сравнение с 2018 г. и да достигне 11 400 лица. Безработни лица с ниско равнище на образование или без образование, регистрирани в бюрата по труда, се включват в обучение за ограмотяване, като след успешно завършване имат възможност да се включат в обучение за придобиване на професионална квалификация и да бъдат подпомогнати да започнат работа.
- Агенцията по заетостта ще продължи да предоставя различни услуги, насочени към повишаване уменията и възможностите за заетост на безработните лица. През 2019 г. ще се предоставят нови услуги, насочени към уязвими групи, като продължително безработни, икономически неактивни лица - „Консултация и менторство след започване на работа“; „Семеен трудов консултант“; „Мобилно бюро по труда“, пилотно тествани през 2018 г.
- Предстоящо внедряване на електронна трудова борса. На регистрираните продължително безработни лица ще продължи да се предоставя интегрирана услуга от 73 ЦЗСП. Ще се реализира двукратно проучване на потребностите на работодателите от работна сила, като АЗ ще си сътрудничи с комисиите по заетост към Областните администрации.

Социална система

- Цели се гарантиране на баланс и в динамиката на размера на помощите и основните доходи от труд и пенсии, така че да не се допусне риск от установяване на трайна зависимост от социално подпомагане, от една страна. От друга страна, целта е да не се допусне демотивация на хората в трудоспособна възраст за включването им в пазара на труда.
- Обхватът и размерът на месечните и целевите помощи за отопление са съобразени с финансовите възможности и динамиката на броя на лицата и семействата, заявили искане за подпомагане. През настоящата година бюджетът за целево енергийно подпомагане е увеличен с 50% и предстои неговото разпределение, което ще подобри още повече обхвата и адекватността на помощите след увеличението на ГМД от началото на миналата година и предприетите мерки в посока на либерализация на достъпа до подпомагане. Финансовата подкрепа за хората с увреждания се обвързва с линията на бедност. Също така се регламентира механизъм за автоматично компенсиране на ежегодното увеличение на пенсиите в съответствие с разпоредбите на КСО, а размерът на целевата помощ за отопление

Образование

- Образователната система се модернизира на всички равнища, но все още са налице значителни предизвикателства.
- Трайно високите равнища на преждевременно напускане на училище и слабите образователни резултати подчертават необходимостта от значителни инвестиции в образованието.
- Въпреки продължаващите усилия висшето образование не е достатъчно съобразено с потребностите на пазара на труда.
- Равнището на участието в програмите за учене за възрастни е сред най-ниските в ЕС.
- Включването на ромите в образованието и голямото въздействие на социално-икономическия статус върху образователните резултати остават проблематични.

Здравеопазване

- Много българи все още са изправени пред значителни пречки при достъпа до здравно обслужване.
- Публичните разходи за здравеопазване остават много ниски, като формални и неформални преки плащания от страна на пациентите покриват почти половината от разходите за здравеопазване — един от най-високите дялове в ЕС.
- Стратегията за дългосрочни грижи е в ход, но изпълнението на плана за действие за националната здравна стратегия е значително забавено.
- Налице е недостиг на медицински сестри и общопрактикуващи лекари. Броят на лекарите е над средното за ЕС, но на местно ниво тяхното разпределение ва-

се определя в зависимост от динамиката на цените на електроенергията.

Образование

- През 2019 г. продължава осъществяването на мерки и дейности по обхващането и включването на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, като акцент се поставя върху следните ключови моменти — междуинституционално сътрудничество, осигуряване на грижа, съобразена с потребностите на всяко дете и ученик с оглед преодоляване на възможността от възникване на обучителни затруднения и не на последно място - работа с родители, които възпрепятстват децата си от посещение на детска градина или училище или изцяло не осъзнават ползите от включването в системата на образованието.
- Продължаване на действията за осигуряването на условия за приобщаващо образование на най-уязвимите групи, включително роми.
- Взаимодействието между професионалните учители и другите заинтересовани страни ще продължи да се развива и през 2019 г. за намаляване на преждевременното напускане на училище и за постигане на достъпна и адаптивна на пазара на труда система на професионално образование и обучение. През 2019 г. за първи път ще се предлагат стипендии от държавния бюджет за ученици в паралелки с дуално обучение, защитени специалности и специалности с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.
- Продължава прилагането на политики за изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда.

Здравеопазване

- Периодично се актуализират наредбите за определяне на пакета от здравни дейности и за профилактичните прегледи и диспансеризацията, гарантирани от бюджета на НЗОК, като се разширява обхватът на медицинските, промотивни и профилактични дейности.
- Освобождаване на някои определени групи граждани от потребителска такса, която е с минимален размер (1,5€), с което се гарантира достъпът и на най-уязвимите групи от обществото до здравни услуги в рамките на задължителното здравно осигуряване.
- Извън обхвата на здравното осигуряване се предоставя и спешна медицинска помощ, продължително лечение на недоносени деца и деца с увреждания, програма за рехабилитация на жени с рак на млечната жлеза, психично здраве и др. Осигурен е

Констатации от Националния доклад за България за 2019 г.

Отговор на политиката

рира в широки граници.

- Болничните услуги доминират в системата на българското здравеопазване, а делът на разходите за извънболнична помощ е сред най-ниските в ЕС.

достъп на всички жени до медицинско обслужване по време на бременността и раждането. Осигурена е и възможност за финансово подпомагане за лечение в чужбина, когато съответният вид лечение не може да бъде осъществен своевременно в България.

- С цел намаляване на преките плащания от страна на пациентите в Националния рамков договор за 2019 г. е разширен обхватът на заплащаните от НЗОК медицински дейности, лекарствени продукти и медицински изделия. През м. декември 2018 г. бяха обнародвани промените в Закона за лечебните заведения, свързани с подобряване на контрола върху дейността на лечебните заведения и разширяване на правомощията на контролните органи, както и със създаване на Изпълнителна агенция за медицински надзор. С тях е създаден и нов механизъм за контрол върху управлението на лечебните заведения, които са задължени да прилагат стандарти за финансова дейност.
- В областта на лекарствената политика с приетите промени в ЗЗО е предвидено да се регламентират механизми, гарантиращи предвидимост и устойчивост на бюджета на НЗОК.
- През последните години бяха реализирани редица нормативни промени, с цел създаване на привлекателни условия за придобиване на специалност, а към момента за обществено обсъждане е публикуван проект за изменение на наредбата за придобиване на специалност. Измененията предвиждат да се субсидират базите за обучение по клинични специалности, включително по „Обща медицина“.

Табл. 2.1-3: Мерки, адресиращи СП 3, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Активни мерки на пазара на труда	Осигуряване на заетост на уязвимите групи на пазара на труда в по-слабо развитите региони.	Регионални програми за заетост насочени към групите в неравностойно положение на пазара на труда.	Март 2019 г.	Стартирана процедура за разработване на Регионалните програми за заетост.	Разработване, утвърждаване и изпълнение на 28 регионални програми.	Декември 2019 г.	8.8 млн. лв.	Осигуряване на заетост на 2 000 лица
		Операция „Работа“ - осигуряване на заетост към общините за безработни и неактивни лица от районите с високо равнище на безработица	2019 г.	Към края на 2018 г, операцията се изпълнява в над 188 общини с високо равнище на безработица В процес на изпълнение на проектните дейности. Осигурена заетост на 9 237 лица, от които 1 091 са преходни от Национална програма „Работа“.	В процес на изпълнение на проектните дейности.	2019 г.	80 млн.лв. по ОП РЧР	Безработни и неактивни лица, включени в заетост – 9 635 бр.
	Активиране на икономически неактивни лица в т.ч. NEETs	Младежки медиатори	2019 г.	Наети 95 младежки медиатори към общините.	Идентифициране, информиране, консултиране и активиране на NEETs	2020 г.	0.9 млн.	1500 активиране младежи
		Операция „Готови за работа“	2015 г.	Операция „Готови за работа“ – в процес на изпълнение. Идентифицирани са 10 296 неактивни лица, от които са активирани 8 886 лица.	Операция „Готови за работа“ – продължаване изпълнението на дейностите по операцията.	2019 г.	10 млн. лв. (ИМЗ – 8 млн. лв., ЕСФ – 2 млн.лв.)	Неактивни участници от 15 до 29 г. извън обучение или образование – 10 000
	Повишаване пригодността за заетост и адаптивността на работната сила	Изпълнение на проекти на социални партньори и ДП БГЦПО, включени в плана, финансирани със средства от ДБ, както и провеждане на обучение на възрастни по реда на чл.63 от ЗНЗ.	Януари 2018 г.	Организирана и проведена процедура съвместно от дирекции „Бюро по труда“ и социалните партньори за подбор на безработни лица за включване в обучение и заетост; формирани групи от обучаеми и преподавателски екипи; стартирали обучения по ключови компетентности и/или обучения за придобиване на професионална квалификация на безработните лица.	Реализиране на 7 проекта на социалните партньори.	Декември 2019г.	14.5 млн. лв.	Обучение 10 878 лица
		Операция „Умения“	2019 г.	Открита е процедура по операция "Умения" е обявена за кандидатстване.Програмирана в унисон с приоритетите за учене през целия живот, предоставяйки възможности на работодатели да обучат чрез професионална квалификация или специфични за даденото работно място/раб.процес, както заети лица, така и новоназначени безработни в техните предприятия.	В процес на кандидатстване и подаване на проекти	2023 г.	30 млн. лв.	Обучение по професионална квалификация, ключови компетентности и специфични обучения на най-малко 5 500 заети, безработни и неак-

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		Операция „Обучение на възрастни, преминали курсове за ограмотяване“.	2017 г	В процес на изпълнение на проектните дейности. В схемата за обучение са включени 574 лица.	Изпълнение на проектните дейности	2019 г.	1 млн. лв.	тивни. Безработни с ниска степен на образование (под средното - ISCED 3) – 500 преминали курсове за ограмотяване включени в обучение.
	Гарантиране на социална защита на уязвимите групи от населението.	Осигуряване на социална защита на най-нискодоходните и рискови групи от населението чрез предоставяне на социални помощи.	2016 г.	С ПМС № 305 от 19.12.2017 г. се увеличи размерът на гарантирания минимален доход на 75 лв., в сила от 01.01.2018 г. За отоплителен сезон 2018/2019 г. се предприеха мерки за недопускане отпадане на пенсионери от програмата вследствие на увеличението на пенсиите от 1 юли 2018 г. Регламентира се механизъм за автоматично осъвременяване на корекционния коефициент в съответствие с разпоредбата на чл. 100, ал. 1 от КСО. Увеличен е и размерът на целевата помощ за отопление, който е 74,83 и компенсира изцяло увеличението на цената на електроенергията. С ПМС № 833 от 22.11.2018 г. е оказана финансова подкрепа чрез отпускане на допълнителна еднократна помощ в размер на 100 лв. на лицата и семействата, на които е отпусната целева помощ за отопление за отоплителен сезон 2018/2019 г. През зимния сезон се предвижда увеличение на общия размер на увеличение на програмата с 40 400 000 лв., като в прогнозния период тя ще се реализира в рамките на 121.2 млн. лв.	През 2019 г. ще продължи гарантирането на социалната защита на най-нискодоходните и рискови групи от населението чрез предоставяне на социални помощи.	постоянен	1/ Размер на социалните помощи (месечни, еднократни, целеви помощи за наем, целеви средства за диагностика и лечение ПМС 17, целеви помощи за отопление) за 2019 г. – 163 752,0 млн. лв.; 2/ Стимулиране на трудова мобилност и миграцията.	Осигуряване на социална защита на най-нискодоходните и рискови групи от населението чрез подобряване ефективността на предоставяне на социални помощи.
Предоставяне на качествено приобщаващо общо образование на групите в неравностойно положение	Осигуряване на допълнителна подкрепа за лично развитие на децата и учениците, включени в общообразователна среда в системата на предучилищното и училищното образование.	Осигуряване на условия и ресурси за допълнителна подкрепа за лично развитие: -от педагогически специалисти от РЦПППО. -от педагогически специалисти в детските градини и училищата. Целта е да се осъществи постепенен плавен преход на преминаване на педагогическите специалисти, осигуряващи допълнителна подкрепа от РЦПППО към детските градини и училищата.	2019 г.	През 2018 г. е осигурена обща и допълнителна подкрепа за лично развитие на деца и ученици със специални образователни потребности в самите детски градини и училища или от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование на общо 17 955 деца и ученици в системата на предучилищното и училищното образование и обучение. 10 269 деца и ученици са подпомагани от 3 933 педагогически специалисти, назначени в детските градини и училищата.	1. Събиране и обобщаване на информация за: 1.1. Броя на специалистите (ресурсни учители, психолози, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора, учители на деца с нарушено зрение и др.) , назначени в РЦПППО и в детски градини и училища, които подпомагат децата и учениците със специални образователни потребности; 1.2. Броя на децата и учениците, за които е осигурена подкрепяща среда от специалисти на РЦПППО и от специалисти в детски градини и училища и др.	2019 г.	Осигурена подкрепяща среда от специалистите, назначени към РЦПППО и в детски градини и училища за деца и ученици със специални образователни потребности,	1/ Брой специалисти; 2/ Брой деца и ученици, за които е осигурена подкрепяща среда от специалисти, назначени в РЦПППО и в детски градини и училища

1	2	3	4	5	6	7	9	10
					<p>2. Анализ на осигурената допълнителна подкрепа. Предприемане на конкретни мерки за по-ефективно осъществяване на допълнителната подкрепа.</p> <p>3. Предприемане на конкретни мерки за по-ефективно осъществяване на допълнителната подкрепа</p> <p>4. Осигуряване на условия за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в детските градини и училищата, включително чрез назначаване на психолози и педагогически съветници в училища с над 350 ученици</p>		включени в общообразователна среда в системата на предучилищното и училищното образование.	
	Осигуряване на условия за приобщаване на децата и учениците, търсеци или получили международна закрила и на деца и ученици от семейства на мигранти чрез усвояване на българския език.	Осъществяване на допълнително обучение по български език като чужд за лица, търсеци или получили международна закрила, и мигранти в задължителна предучилищна и училищна възраст.	2019 г.	През 2018 г. е осигурено допълнително обучение по български език като чужд за 12 деца и 73 ученици, търсеци или получили международна закрила.	<p>Събиране и обобщаване на информация за осъществено допълнително обучение по български език като чужд с оглед възстановяването на средства за неговото провеждане от бюджета на МОН.</p> <p>Осигуряване на условия за осъществяване на допълнително обучение по български език като чужд на деца и ученици, търсеци или получили международна закрила за мигранти, постъпили за първа година в образователна институция.</p>	2019 г.	Осигурена подкрепяща среда за деца и ученици, търсеци или получили международна закрила, и мигранти.	Брой деца и ученици, търсеци или получили международна закрила, записани за първа година в образователна институция, за които е осигурено допълнително обучение по български език като чужд през 2019 г.
		Подготвяне на педагогически специалисти за преподаване на български език като чужд.	2019 г.	Обучение на учители за придобиване на знания, умения и компетентности за преподаване на български език като чужд на деца и ученици, търсеци или получили международна закрила.	Номиниране на учители, които да бъдат включени в обучение за преподаване на български език като чужд или за работа в мултикултурна среда.	2019 г.	Обучение на педагогически специалисти за преподаване на български език като чужд на деца и ученици, търсеци или получили международна закрила. Финансирането на обучението е от Върховния комисариат на ООН за бежанците.	Брой обучени педагогически специалисти за преподаване на български език като чужд на деца и ученици, търсеци или получили международна закрила.

1	2	3	4	5	6	7	9	10
	Подобряване на достъпа до образование и качеството на образованието на децата и учениците от етническите малцинства	Изпълняват се мерки за постигане целите на Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015-2020).	Януари 2019 г.	Изпълнение на Плана за действие по изпълнение на Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015-2020) През 2018 г. 28 252 деца, ученици и младежи от маргинализирани общности (включително роми) са участвали в мерки за образователна интеграция и реинтеграция, подкрепени по ОП НОИР.	Осъществяване на мерките от Плана за действие по изпълнение на Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015-2020), за 2019 година, включително прилагане на подходящи комуникационни стратегии за създаване на позитивно отношение към образованието сред деца и родители от уязвими етнически общности. Провеждане на Четвърта национална конференция за разпространение на добри практики в областта на образователната интеграция.	Декември 2019 г.	Повишаване обхвата на деца и ученици от уязвими етнически общности в предучилищното и училищното образование.	Повишен нетен коефициент на записване на населението в предучилищното и училищното образование
	Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“	С операцията се цели обогатяване на професионално-педагогическите компетентности на учителите, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда, като се използват възможностите на различни квалификационни форми.	2019 г.	Обогатяване на компетентностите на учителите, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда. чрез: 1.Актуализиране на учебните планове и програми във висшите училища, подготвящи педагогически специалисти с цел обучение за ефективна работа в мултикултурна образователна среда (само за висши училища). 2.Провеждане на краткосрочни обучения на учители, педагогически специалисти и директори от училища и детски градини за работа в мултикултурна образователна среда, които завършват с присъждане на от 1 до 3 квалификационни кредита. 3.Подкрепа на педагогическите специалисти за участие в процедури за придобиване на професионално-квалификационни степени за работа в мултикултурна среда, включително провеждане на подготвителни курсове за придобиване на пета и четвърта професионално-квалификационна степен за работа в мултикултурна среда (само за висши училища).	Обявяване на процедура по ОПНОИР. Повишаване капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“.	2023г.	Брой педагогически специалисти	Брой педагогически специалисти
	Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ по ОП РЧР и ОП НОИР	Създаването на механизми и условия за активно включване на уязвимите групи в икономическия и социален живот на страната, като предпоставка за предотвратяване мултиплицирането на модела за социално изключване и още по-засилено социално капсулиране.	2019 г.	Изпълнение на интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование	Договаряне на проектите по компонент 1 и обявяване на компонент 2 на интегрирана процедура „Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ по ОП РЧР и ОП НОИР	2023 г.	Брой деца, ученици и младежи	Брой деца, ученици, младежи
Подобряване ефек-	Изпълнение на Национална	Изпълнение на Концепция „Цели за здраве 2020“ и на Плана за действие	2017 г.	Разширен обхват на здравните дейности, гарантирани от бюджета на НЗОК чрез	Разширяване на пакета здравни дейности, гарантирани от бюджета на НЗОК,	2020 г.	Подобряване и укрепване	Постигане на петте основни

1	2	3	4	5	6	7	9	10
тивността на системата на здравеопазване	здравна стратегия 2020.	към Националната здравна стратегия 2020. Изпълнение на Концепция за развитие на спешната медицинска помощ в Република България. Развитие на високотехнологични медицински дейности за интервенционално лечение на мозъчно-съдови заболявания Подобряване на условията за обучение по специалност Обща медицина с цел кадровото осигуряване на първичната медицинска помощ в средносрочен и дългосрочен план Изпълнение на ангажиментите на МЗ по Плана за действие за периода 2018-2021 за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа	2018 г. 2019 г. 2019 г. 2019 г.	изменения на наредбата за профилактичните прегледи и диспансеризацията и наредбата за определяне на пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, Сключен Националния рамков договор за 2019 г. Актуализация на медицинските стандарти във връзка с измененията в Закона за лечебните заведения, като всички медицински стандарти ще се утвърдят с една наредба на министъра. Осигуряване приложението на Националната здравна карта. Съгласно измененията в Закона за медицинските изделия за интервенционално лечение на мозъчно-съдови заболявания вече ще се заплащат от бюджета на НЗОК Сключен е национален рамков договор за медицински дейности за 2019 г. Публикуван за обществено обсъждане проект за изменение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването Подписан договор за изпълнение на проект по ОПРЧР „Патронажна грижа за възрастни хора и деца с увреждания – компонент 1“ Подписан договор за изпълнение на голям инвестиционен проект „Подкрепа за развитие на системата за спешна медицинска помощ“ на 23.10.2018 г. Стартирани дейности по възлагане на процедури по реда на ЗОП за избор на изпълнители по дейности на проекта, които са предвидени да се изпълняват чрез външно възлагане.	чрез сключване на Национален рамков договор за 2019 г. Обнародвана наредба за утвърждаване на медицинските стандарти. Сключване на договори между лечебните заведения и НЗОК въз основа на Националната здравна карта и Наредбата за критериите и реда за избор на лечебни заведения за болнична помощ. Осигуряване дейността на националната комисия, която разглежда заявления за стартиране на нови медицински дейности в съществуващи лечебни заведения или за разкриване на нови лечебни заведения, които искат финансиране от НЗОК. Реализиране на планираните дейности по проекта. Осигуряване изпълнението на Националния рамков договор за 2019 г. Обнародвана наредба за изменение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването	 2019 г. 2019 г. 2021 г. 2019 г. 2019 г.	на здравния статус, намаляване на здравното неравенство и осигуряване на здравна система с високо качество на медицинските услуги. ОПРР 2014-2020 – 163.5 млн. лв. ОПРЧР 2014-2020 – 200 000 лв.	цели от Стратегическата рамка (виж Националната здравна стратегия 2020). 1. Население, обхванато от подобрените услуги по спешна медицинска помощ- 7 245 677; 2. Модернизирани обекти на спешна медицинска помощ - 237; 3. Закупени съвременни санитарни превозни средства (линейки) – 400;
	Национална програма за профилактика на хронични незаразни болести 2014-2020 г.	Подобряване реализирането на ефективни скринингови програми за ранно откриване и ранна интервенция на социално значими онкологични заболявания.	2015 г.	Разширен обхват на скрининговите дейности и създаване на устойчивост по отношение на превенцията на онкологичните заболявания, включени в проекта “Спри и се прегледай”. За извършването на профилактичните прегледи през 2018 г. за рак на млечната жлеза, рак на маточната шийка и рак на дебелото и правото черво са сключени	Реализиране на планираните дейности по проекта.	2020 г.	Подобряване на ефективността от планираните и прилагани профилактични мерки за ранно откриване на онкологичните	Снижаване на смъртността при лицата в икономически активните групи от 20-65-годишна възраст През 2018 г. са извършени

1	2	3	4	5	6	7	9	10
				общо 30 договори с изпълнители на болничната и извънболничната помощ.			заболявания	общо 3584 профилактични прегледа и 3527 изследвания сред лица на възраст 18-86 години, както следва: - За рак на млечната жлеза – 1299 прегледа и 1245 мамографии; - За рак на маточната шийка – 1151 прегледа и 1148 цитонамазки; - За рак на дебелото и правото черво – 1134 прегледа и изследвания за окултни кръвоизливи (797 жени и 337 мъже).
	Подобряване на механизма на ценообразуване на лекарствените продукти и рационализиране на лекарствената употреба.	<p>Въвеждане на механизми, гарантиращи финансова стабилност.</p> <p>Въвеждане на ясни правила за участниците на фармацевтичния пазар и на добри европейски практики.</p> <p>Въвеждане на механизъм на оценка на здравните технологии при прилагането на лекарствените продукти.</p> <p>Въвеждане на ефективно лекарствено лечение чрез създаване на възможност за генерично заместване и/или предписване на лекарствени продукти.</p>	2018 г.	<p>Извършени промени в Закона за здравното осигуряване, чрез Закона за бюджета на НЗОК за 2019г., в частта, регламентираща договаряне на отстъпки. Предвидено е с наредбата по чл.45, ал.9 от ЗЗО - Наредба № 10 от 24.03.2009г. за условията и реда за заплащане на лекарствени продукти по чл. 262, ал. 6, т. 1 и т. 2 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, на медицински изделия и на диетични храни за специални медицински цели, както и на лекарствени продукти за здравни дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето (Наредба № 10 от 2009г.), да се регламентира:</p> <p>- Механизъм за уреждане условията и редът за заплащане на лекарствени продукти, за които между НЗОК и съответните притежатели на разрешения за употреба (ПРУ)/техни упълномощени представители (УП) е договорено заплащане след отчитане на резултата от терапията.</p> <p>-Механизми, гарантиращи предвидимост</p>	<p>Промени в нормативната база: Във връзка с промените в ЗЛПХМ, обнародвани в ДВ бр.84/12.10.2018г. предстои:</p> <p>-Изработване на проект на Наредбата за условията и редът за предоставяне, съхраняване и извършване на анализ на информацията по чл. 217б, ал. 3, както и за администрирането, поддържането и достъпа до специализираната електронна система по чл. 217б, ал. 1 от Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. В процес на изготвяне.</p> <p>- Изготвяне на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2011 г. за условията и реда за лечение с неразрешени за употреба в Република България лекарствени продукти, както и за условията и реда за включване, промени, изключване и доставка на лекарствени продукти от списъка по чл. 266а, ал. 2 от Закона за лекарствени-те продукти в хуманната медицина, като се определят условията и редът за лечение-то с лекарствени продукти за състрада-</p>	2019 г.	<p>Краткосрочен и дългосрочен контрол на разходите на НЗОК за лекарствени продукти, с оглед спазване на бюджетна дисциплина и недопускане на дефицит..</p> <p>Оптимизиране на разходите на публични средства за лечение;</p> <p>Подобрен достъп до здравни грижи;</p> <p>Икономии в резултат от въвеждането</p>	<p>Осигуряване на ефективно и качествено лечение на по-голям брой здравноосигурени лица, в рамките на установения бюджет за лекарствени продукти.</p>

1	2	3	4	5	6	7	9	10
				и устойчивост на бюджета на НЗОК. - Механизъм, който да дава възможност на ПРУ да предоставя на НЗОК отстъпка за частично реимбурсираните лекарствени продукти, която да се разпределя изцяло в полза на здравноосигуреното лице с оглед компенсиране на доплащането. - Регламентира се правна възможност за НЗОК, при нова оценка на здравните технологии за лекарствен продукт, извършена по реда на чл. 262а, ал. 3 от ЗЛПХМ, за преговаряне на отстъпка за същия продукт, както и за преговаряне/договаряне на отстъпки за други лекарствени продукти със същите или сходни терапевтични показания, с оглед сравнителната им терапевтична ефективност съгласно оценката. В процес на издаване.	телна употреба съгласно Регламент (ЕО) № 726/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета. В процес на изготвяне. Изготвяне на Закон за изменение и допълнение на Закона за лекарствени продукти в хуманната медицина: -Създаване на условия за прилагането на Директива 2011/62ЕС и Делегиран Регламент (ЕС) 2016/161 свързани с конкретни мерки за въвеждане на националната система за верификация на лекарствени продукти за хуманна употреба по отношение на недопускане на навлизането на фалшифицирани лекарствени продукти в законната верига за доставки. В процес на изготвяне.		на централизирано договаряне на отстъпки на лекарствени продукти, които НЗОК заплаща напълно или частично.	
Електронно здравеопазване	Изграждане на Национална здравна информационна система.	Повишаване качеството и ефективността на здравеопазването чрез въвеждане на национална здравна информационна система и осъществяване на реален достъп на пациента до информация за собственото му здраве. Съкращаване на времето за обслужване на пациенти и граждани, повишаване на качеството на административните услуги в здравеопазването и съкращаване на финансовите разходи. Постигане на значителна промяна на качеството на здравеопазване, чрез използване на нови здравни технологии в областта на електронното здравеопазване.	март 2017 г.	Министерството на здравеопазването изпълнява проект „Доизграждане на националната здравна информационна система (НЗИС) – етап 1 и етап 2“ по Оперативна програма „Добро управление“. Проектът за изграждане на Националната здравна информационна система включва изграждане на 11 компонента, които ще интегрират една цялостна информационна система. Към настоящия момент 9 от компонентите на Националната здравна информационна система са в процес на възлагане и предстои окончателно определяне на изпълнителите.	Сключен договор за директно предоставяне на БФП с наименование „Приоритетни проекти в изпълнение на пътна карта за изпълнение на стратегията за развитие на електронното управление в РБ за периода 2016 – 2020 г.“ по ОПДУ с приоритет електронно здравеопазване.	Декември 2019 г.	12 млн. лв. БФП по ОПДУ.	Изградена национална здравна информационна система.
Намаляване на преките плащания от страна на пациентите	Усъвършенстване на механизмите на заплащане на медицинските дейности и осъществяване на ефективен контрол при финансирането на здравни дейности с публичен ресурс.	Оптимизиране на дейностите, заплащани от НЗОК с цел извеждане на дейности в извънболничната помощ. Разширяване обхвата на здравните дейности, които се заплащат от бюджета на НЗОК. Усъвършенстване на механизмите за	2017 г. 2017 г. 2017 г.	Приета Наредба за изменение и допълнение на наредба № 3/2018 г. за определяне пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК. Сключен Национален рамков договор за 2019 г. и актуализирани цени на медицински дейности по 17 клинични пътеки и са включени две нови клинични процедури. Сключен Национален рамков договор за	Разширяване на пакета здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, чрез сключване на Национален рамков договор за 2020 г. Оптимизиране дейността на НЗОК. Приети промени в подзаконовата норма-	2020 г. 2020 г. 2020 г.		1/ Актуализирани норм. актове; 2/ Бр. КП с включени в заплащането от НЗОК медицински изделия /медицински дейности; 3/ Увеличен бр. амбулаторни процедури; 4/ Намалена финансова

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		<p>остойностяване на медицинските дейности.</p> <p>Усъвършенстване на механизмите за контрол при отчитане и заплащане на дейности от бюджета на НЗОК.</p>	2017 г.	<p>2019 г. с актуализирани цени на клиничните пътеки.</p> <p>Приети нормативни промени в Закона за лечебните заведения (обн. ДВ, бр. 102/11.12.2018 г.), свързани с разширяване на правомощията и подобряване на контрола върху дейността на лечебните заведения от страна на новосъздадената Изпълнителна агенция за медицински надзор.</p>	<p>тивна уредба с цел регламентиране дейността на Изпълнителната агенция за медицински надзор и усъвършенстване на механизмите за контрол върху дейността на лечебните заведения</p>	2020 г.		<p>тежест за пациентите при заплащане на медицински дейности и медицински изделия извън стойността на КП;</p> <p>5/ Бр. проверки с констатирани нарушения.</p>
Справяне с недостига на здравни специалисти	Създаване на благоприятни възможности за професионално развитие на здравни специалисти в страната	<p>Създаване на благоприятни условия за придобиване на специалност в системата на здравеопазването и за подобряване на практическите умения на медицинските специалисти.</p>	2017 г.	<p>Публикуван за обществено обсъждане проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, с който се цели както отстраняването на идентифицираните към момента проблеми и празноти, така и въвеждането на ефективен механизъм за провеждане на държавната политика по осигуряване на необходимите специалисти</p>	<p>Обнародвана Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването</p>	2019 г.		<p>1/ Изготвен е проект на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 с цел подобряване на условията за придобиване на специалност в системата на здравеопазването и са утвърдени 11 актуализирани учебни програми за придобиване на специалност.</p> <p>2/ Увеличен прием на студенти по специалности с установен недостиг.</p>
		<p>Изготвяне на предложение за увеличен прием на студенти по специалности с установен недостиг.</p>	2017 г.	<p>Актуализирани са учебни програми за придобиване на специалност в системата на здравеопазването</p> <p>Изготвено предложение до МОН за увеличаване приема на студенти по специалност „медицинска сестра“.</p>	<p>Утвърждаване на актуализирани учебни програми за придобиване на специалност в системата на здравеопазването.</p>	2019 г.		
		<p>Реализиране на проект BG05M9OP001-1.015-0001 „Специализация в здравеопазването“. Целта на проекта е да подпомогне финансово провеждането и завършването на обучението за придобиване на специалност от лекари и лекари по дентална медицина.</p>	Ноември 2016 г.	<p>Реализиране на планираните дейности по проекта. Ежемесечно се изплащат такси за теоретично и практическо обучение и стипендии на участниците в проекта. До момента са финансирани 150 специализанти.</p> <p>Заети лица – 93; Лекари-специализанти – 150;</p> <p>Участници, придобили квалификация (специалност) - 43</p>	<p>Подписано Допълнително споразумение № 1 от 23.11.2018 г. за разширяване на целевата група по проекта и финансиране на нови групи специализанти, и удължаване срока за неговото изпълнение до края на 2020 г. Обявена нова процедура за подбор на специализанти за финансиране по проекта с краен срок за кандидатстване 30.11.2020 г..</p>	Декември 2020 г.		
<p>Реализиране на проект BG05M9OP001-3.007-0001 „Подобряване на условията за лечение на спешните състояния“. Проектът ще осигури подкрепа на работещите в</p>	Февруари 2017 г.	<p>В изпълнение на дейност 3 по проекта е изготвен Анализ на нуждата от обучение на служителите от системата на спешната медицинска помощ. В изпълнение на дейност 4 по проекта са актуализирани</p>	<p>По проекта предстоят да бъдат организирани и проведени обучения – първоначално и периодични за служителите от центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП) и разкритите към тях филиа-</p>	Декември 2020 г	7 млн. лв. по Оперативна програма „Развитие човешките	Брой служители придобили квалификация: 6 892 Брой въведени		

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		системата за спешна медицинска помощ за придобиване на специфични знания, умения и ключови компетентности.		анализите на необходимостта от обучение и са създадени методики и програми за първоначално и периодично обучение на всички категории персонал от ЦСМП и спешните отделения. След проведени обществени поръчки по реда на ЗОП са сключени всички необходими договори с външни изпълнители за доставка и извършване на строително-монтажни работи за създаване на Националния център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ. В процес на изпълнение са строително-ремонтни дейности в Националния център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ.	ли за спешна медицинска помощ (ФСМП) и изнесени екипи, както и за служителите от спешните отделения. За оценка на наличните и придобитите нови знания и умения ще бъдат разработени методики, които да позволяват извършване на първоначална и периодична оценка на професионалните компетентности на служителите в системата на спешната медицинска помощ (СМП).		ресурси“ 2014-2020	нови и/или актуализирани процеси и модели за планиране и изпълнение на политики и услуги: 1 Заети лица: 6 892 Брой проекти, насочени към публичните администрации и публичните услуги на национално, регионално или местно равнище: 1
Качествено образование за групите в неравностойно положение	Подобряване на материалната база в образователни институции.	По ОПРР 2014-2020: Строителство, реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на образователни институции – детски ясли и градини, основни и средни училища. Подобряване на достъпа до качествено приобщаващо предучилищно и училищно образование.	2014 г.	Стартирали процедури за предоставяне на БФП по ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ и ПО 3 „Регионална образователна инфраструктура“. По ПО 1, инвестиционен приоритет „Образователна инфраструктура“ са сключени 39 бр. ДБФП на стойност 373,9 млн. лв., приключили са 2 бр. ДБФП на стойност 4,8 млн. лв. По ПО 3 са сключени 45 ДБФП за обновяване на професионални гимназии, спортни училища и училища по култура и изкуство на стойност на БФП 175.9 млн. лв., приключили са 3 бр. на стойност 3,3 млн. лв.	Изпълнение на проекти по ПО 1 и ПО 3 на ОПРР 2014-2020.	2023 г.	390 млн. лв. по ОПРР 2014-2020.	Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование - целева стойност – 180 447 лица, (базова стойност - 0), постигната до момента 9 600 лица.
Подобряване условията на живот на уязвимите групи	Подобряване на жилищните условия за уязвими групи и на регионална здравна инфраструктура (системата на спешната медицинска помощ).	По ОПРР 2014-2020: Строителство, реконструкция, ремонт и разширение на социални жилища с оглед предотвратяване на бедността и социалното изключване. Изграждане, обновяване, оборудване и обзавеждане на обекти на здравната инфраструктура от системата на спешната медицинска помощ.	2015 г.	Отворени процедури за предоставяне на БФП по ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ - за проекти за изграждане/реконструкция на социални жилища за хора в неравностойно положение, вкл. за маргинализирани групи. Сключени са 8 бр. ДБФП за социални жилища на стойност 25,2 млн. лв. В рамките на процедура за предоставяне на БФП по ПО 4 „Регионална здравна инфраструктура“ по ОПРР 2014-2020 с конкретен бенефициент МЗ проектното предложение е одобрено от ЕК.	Изпълнение на проекти по ОПРР 2014-2020 в рамките на ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ - за проекти за изграждане/реконструкция на социални жилища за хора в неравностойно положение, вкл. за маргинализирани групи. Изпълнява се проект за подобряване на системата на спешната медицинска помощ с конкретен бенефициент МЗ.	2023 г.	1/ За социални жилища: ОПРР 2014-2020 – 27 млн. лв. 2/ За спешна медицинска помощ: ОПРР 2014-2020 – 163,5 млн. лв.	1/ Рехабилитирани жилища в градските райони – целева стойност 560 бр. 2/ Население с 30 минутен достъп до спешна медицинска помощ за 24 ч. лечение и наблюдение - базова стойност – 3 637 539; - целева стойност

1	2	3	4	5	6	7	9	10
								– 7 045 677); 3/ Брой хоспитализации – годишно – базова стойност 2 038 179, целева стойност – 1 925 448. 4/ Население, обхванато от подобрените услуги по спешна медицинска помощ (целева стойност – 7 245 677 души).

2.2 Политики за адресиране на инвестиционния недостиг в ключови за растежа области и сектори на икономиката

☉ Резюме на политиката

Този раздел съдържа кратко описание на инвестиционната стратегия на правителството⁴ за адресиране на инвестиционния недостиг в ключови за растежа области и сектори на икономиката (както са идентифицирани в Приложение Г на Националния доклад за България за 2019 г.).

Въздействието на инвестициите с фондове на ЕС като допълващо националните интервенции ще се търси в пет основни направления, съобразени с целите на политиката за следващия програмен период и стратегическите документи на България. Първото направление подчертава водещата роля на науката и иновациите за повишаването на конкурентоспособността на българската икономика и реструктурирането ѝ в икономика, базирана на знанието и интелигентния растеж. В рамките на това направление ще се работи за повишаване нивото на научно-изследователските институции и модернизация на оборудването за извършване на НИРД, ще се насърчава интелигентната специализация, и други. Ще се подкрепят иновации в предприятията с ясен принос към икономическия растеж, ориентирани към повишаване на ресурсната ефективност, адресиращи все още високата въглеродоинтензивност на икономиката.

Второто основно направление адресира качеството на работната сила като в условия на негативни демографски тенденции фокусът ще е върху интервенции, осигуряващи предпоставки за максимална и качествена заетост. Ще се подкрепят реформите в областта на образованието и обучението, обезпечеността на образователната система с човешки и материален ресурс за предоставяне на качествено съвременно образование, адаптирането на системите на висшето и професионалното образование и обучение към нуждите на пазара на труда, ефективното предлагане на възможности за УЦЖ.

Третото направление обхваща мерки за подобряване на свързаността и цифровизацията на икономиката като предпоставки за повишаването на конкурентоспособността. Ще се подкрепят мерки за подобряване на институционалната и бизнес среда, дигитализирането на икономиката, подобряването на свързаността и насърчаването на цифровата трансформация на стопанската дейност, при ускорено въвеждане на електронно управление. Фокус ще бъде и изграждането на модерна ширококолентовата инфраструктура. По отношение подобряването на транспортната свързаност и достъпност ще продължат мерките за осигуряване на адекватна транспортна (пътна, железопътна, водна) инфраструктура, насърчаването на мултимодалния транспорт, модернизацията на отсечки по направленията на основната TEN-T мрежа, внедряването на интелигентни транспортни системи и на модерни информационни системи за управление и контрол на движението.

Друго направление на инвестициите с фондове на ЕС ще бъде допълване на националните усилия за реализацията на пазара на труда и активното приобщаване на уязвими групи в заетост и социално включване, чрез повишаване на възможностите им за започване на работа, подобряване на уменията, насърчаване на социално-икономическата им интеграция, подобряване на достъпа им до качествени социални услуги и преодоляване на тежките материалните лишения и лошите жилищни условия.

Оползотворяването на местния потенциал се предвижда да се осъществява чрез т.нар. „place-based approach“, в основата на който стои териториалната единица със своите специфични дадености и потребности. Основната цел на приоритета е възползването от и капитализирането на местните дадености и възможности при адресирането на специфичните местни нужди. В тази връзка ще се подпомага опазване и развитие на публичните туристически активи и свързаните с тях туристически услуги; опазване и развитие и популяризиране на културното наследство (с фо-

⁴ Обзорът на интервенциите с фондове на ЕС за програмен период 2021-2027 е въз основа на Анализ на социално-икономическо развитие на България 2007-2017 г. за определяне на националните приоритети за периода 2021-2027, одобрен от Министерски съвет на заседание на 10.04.2019 г.

кус върху обекти от национално и световно значение, имащи най-голям потенциал за генериране на растеж), създаване на ключови регистри и дигитализация на културни ценности, включително за управление на културното наследство. Ще продължат мерките, насочени към съхраняване и развитие на природното наследство, опазване и поддържане на богатото биологично и ландшафтно разнообразие на страната и регионите ѝ, при валоризирането на икономическия им потенциал по максимално щадящ околната среда начин.

В областта на околната среда фокус на екологичната политиката ще остане изграждането и/или рехабилитацията на техническа инфраструктура, повишаване на ефективността на ползване на водите чрез реконструкция и модернизация на амортизираната водопроводна мрежа, подобряване управлението на отпадъчните води, подобряване управлението на отпадъците при интензифициране на процесите на трансформация от линейна към кръгова икономика, мерки в посока устойчив градски транспорт, намаляване замърсяването на въздуха с фини прахови частици. Ще се подкрепят и мерки в областта на управлението на риска от бедствия.

2.3 Политики за подобряване на бизнес средата и реформа в публичната администрация

2.3.1 Бизнес среда

☉ Резюме на политиката

Продължават усилията в посока намаляване на пречките пред инвестициите в страната. Стартирана е процедура по анализ на действащи мерки в рамките на десетте основни проблемни области, възпрепятстващи нарастването на инвестициите, включваща консултации с отговорни ведомства по изпълнението на съответните мерки, както и изготвяне на препоръки за тяхното ефективно осъществяване. Паралелно тече процес по дизайн на нови мерки за подобряване на условията за правене на бизнес.

С цел насърчаване на бизнес средата с подкрепата на СПСР се изработва „Инструмент за подпомагане на МСП за прилагане на регулационни режими“. По проекта към момента е направено проучване сред МСП за най-сложните и обременяващи регулации. Идентифицирани са над 120 регулационни режима, разделени според фазата в жизнения цикъл на предприятията.

През 2019 г. предстои изпълнение на проект по СПСР за разработване на Национална стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия за периода 2021–2027 г.

Политиката в областта на обществените поръчки е насочена към повишаване на ефективността и законосъобразността при възлагането и изпълнението на обществени поръчки, включително чрез увеличаване на прозрачността. Продължава работата по въвеждането на електронно възлагане, посредством единна национална електронна уеб-базирана платформа за електронни обществени поръчки. Предприети са и редица действия за засилване на административния капацитет и професионализма в сектора.

Реализирането на Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги, ще осигури намаляване на административната тежест на гражданите и бизнеса и условия за предоставяне на достъпни комплексни административни услуги чрез съвременни технологични средства. С надграждането на разработения прототип на системата е-Форми ще бъдат осигурени всички необходими хоризонтални системи на електронното управление за прилагането на Единния модел.

Продължава развитието на средата за междурегистров обмен на справочна и удостоверителна информация като се увеличава броят на присъединените регистри и администрации и организации, които достъпват данните в тях. Премахването на удостоверителни услуги и трансформирането им във вътрешни административни електронни услуги и прилагане на принципа на служебното

начало е в изпълнение, както и на мерките за трансформация на модела на административно обслужване.

С текущото изпълнение на мерки за финансиране на инфраструктурни инвестиции за подобряване на свързаността и достъпността на населените места, развитието на базова инфраструктура, насочена към бизнеса, подобряването на градската среда и на туристическата конкурентоспособност се допринася за цялостно подобряване на средата за развитие на бизнеса и насърчаване на икономическата активност в регионите на страната.

Констатации от Националния доклад за България за 2019 г.	Отговор на политиката
<p>Обществени поръчки</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЕК отчита изпълнението на голяма част от мерките, включени в Националната стратегия за развитие на сектора на обществените поръчки за периода 2014–2020 г., и обръща внимание на необходимостта от постоянно наблюдение, контрол и оценка, предвид ограничените все още практически ползи от реформите. • Отбелязват се значителните усилия за засилване на предварителния контрол, въведените мерки за предотвратяване на злоупотреби с правото на обжалване, както и напредъка при окрупняването на покупките на централно ниво. • Констатира се липсата на адекватен подем по отношение на централизираното възлагане в здравния сектор, както и до голяма степен неизползване на потенциала на Централния орган за покупки на общините и на възможността за съвместно възлагане, особено на местно ниво. • Изразява се загриженост във връзка с административния капацитет в сектора, отлагането на ефективното използване на електронната платформа, както и проблемът с осигуряването на необходимия технически капацитет. • Чести регулаторни промени, решението за увеличаване на стойностните прагове, преимущественото използване на критерия най-ниска цена, делът на процедурите с получена една оферта и делът на процедурите на договаряне без обявление. 	<p>Обществени поръчки</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мерките от приетата през 2014 г. Националната стратегия в сектора на обществените поръчки са реализирани почти изцяло. Продължава изпълнението на дейностите, които имат текущ характер и се осъществяват периодично. В процес на изпълнение е и дейността, свързана с въвеждане на електронните поръчки. • Подписано е Споразумение за предоставяне на консултантски услуги във връзка с оценяване на националната система на обществените поръчки между АОП и МБВР, в т.ч. установяване ефективността на мерките, предприети в изпълнение на стратегията от 2014 г. Дейностите по споразумението, като във финалния доклад, представен от МБВР се съдържа независима, външна оценка на актуалното състояние на системата на обществените поръчки. • За оптимизиране на осъществявания от АОП контрол, са извършени промени в ЗОП. Изменени са и част от стойностните прагове, свързани с приложимостта на определени процедури и правила за възлагане на обществени поръчки (в т.ч. относно публикуване на обявления в „Официален вестник“ на Европейския съюз). Целта е повишаване на ефективността, чрез премахване на ненужната административна тежест и ускоряване на процеса на възлагане на поръчки със значително по-ниска стойност от минималните стойностни прагове, установените в ЕС. • През 2019 г. се предвижда провеждане на обученията относно възлагането на зелени обществени поръчки, както и обученията във връзка с използването след ноември 2019 г. на единната национална електронна уеб-базирана платформа: ЦАИС „Електронни обществени поръчки“.
<p>Борба срещу прането на пари</p> <ul style="list-style-type: none"> • Европейската комисия отбелязва предприетите действия по ранното транспониране на Директива 2018/843 на ЕП и 	<p>Борба срещу прането на пари</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изработване на националната оценка на риска (НОР) по отношение на изпирането на пари и финансирането на тероризма е задача на председа-

на Съвета, както и предприетите действия за адресиране на потенциалните пропуски при транспониране на Директива 2015/849 на ЕП и на Съвета, но отчита факта, че национална оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма не е приключила, а същата се явява крайъгълен камък в разработването на адекватни национални политики за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

телствана от ДАНС и МВР междуведомствена работна група. Първоначалният доклад за националната оценка на риска е финализиран и са обсъдени основните въпроси от него в рамките на фокус групи. Подготвени са доклади от срещите на фокус групите и събира допълнителна информация, извършва се преглед на бележките на експертите на Съвета на Европа по първия проект на доклад за НОР, и се работи усилено по финализиране на втория и окончателен доклад за НОР.

Табл. 2.3-1: Мерки в областта на бизнес средата за повишаване конкурентоспособността на икономиката, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Бизнес среда	Изготвяне на инструмент за подпомагане на МСП за прилагане на регулационни режими.	Идентифициране на най-използваните и най-сложните за МСП процедури и режими чрез национално представително проучване. Изготвяне на опростени описания за тяхното спазване.	март 2018 г.	Извършено е проучване и са идентифицирани стотте най-сложни и/или най-често използвани режими. Подготвят се описания на регулациите в подходящ и разбираем за бизнеса вид.	Публикуване на интернет страницата на Министерството на икономиката на резултатите от проекта.	Декември 2019 г.	Мярката се финансира изцяло от СПСР.	1/ Намаляване на административната тежест за МСП чрез по-добро разбиране на регулаторните изисквания; 2/ Брой идентифицирани услуги; 3/ Бр. описани опростени правила.
Бизнес среда	Изготвяне на „Национална стратегия за насърчаване на МСП“ 2021-2027	За периода 2014-2020 г. в действие е „Национална стратегия за малките и средните предприятия“, която се основава на принципите на Small Business Act за Европа (SBA). В рамките на бъдещата многогодишна финансова рамка (МФР) Министерството на икономиката следва да подготви нова Национална стратегия за малките и средни предприятия (МСП) за периода 2021-2027. Стратегията следва да бъде приета от Министерския съвет не по-късно от 2020 г. Стратегията следва да се основава на следните европейски документи: Small Business Act и SME Action Programme of the European SME Envoys Network	Май 2019 г.	Подадено е проектно предложени към СПСР. Одобрено е финансиране от СПСР. Подготвя се техническо задание.	Изготвяне на съответния анализ и проучване, избор на стратегически и тематични цели, подбор на индикатори. Консултации със заинтересованите страни и подготовка на стратегия за насърчаване на МСП.	Октомври 2020 г.	Мярката се финансира изцяло от СПСР.	1. Изработване на проучване и анализ; 2. Разработена Стратегия за периода 2021-2027 г.
Обществени поръчки	Укрепване на административния капацитет	Организиране и провеждане на 8 (осем) обучения за различни целеви групи във връзка с използването на зелени критерии и/изисквания при възлагането на обществени поръчки	м. май 2019 г.	Проектът е в процес на изпълнение. Извършва се подготовка за провеждане на обученията.	Провеждане на обучителни семинари	м. юни 2019 г	Необходимите средства за осъществяване на дейността (132 000 лв.) са осигурени по проект „Методическа подкрепа за реализиране на „зеле-	1/ Брой проведени обучения; 2/ Брой обучени лица; 3/ Подобрен административен капацитет на възложителите в качествен аспект.

1	2	3	4	5	6	7	9	10
							ните“ обществени поръчки в България”, финансиран от Българо-швейцарската програма за сътрудничество.	
Обществени поръчки	Въвеждане на електронни обществени поръчки.	Разработване, внедряване и поддръжка на единна национална електронна уеб-базирана платформа: ЦАИС „Електронни обществени поръчки“; доставка и инсталирано хардуерно и комуникационно оборудване и базов системен софтуер (вкл. за Центъра за обслужване на клиенти); обучаване на администратори на системата (10 лица), служители на АОП (70 лица) и крайни потребители (300 лица).	януари 2018 г.	Изграждането и внедряването на платформата е предвидено да се осъществи на два етапа. През м. ноември 2018 г. е предаден разработения софтуер от етап 1 съгласно сключения договор относно внедряване на основните функционалности на системата. Бенефициентът е представил възражения и бележки по разработените модули.	Възраженията и бележките от страна на бенефициента са в етап на отстраняване от изпълнителя по договора.	м. ноември 2018 г. (за модулите, включени в Етап 1); м. декември 2020 г. (за модулите, включени в Етап 2); м. декември 2020 г. (за провеждане на обучението)	6 999 982.00 лв., предоставени като БФП по ОПДУ	1/ Брой проведени обучения; 2/ Брой обучени лица; 3/ Въведена и функционираща електронна уеб-базирана платформа: ЦАИС „Електронни обществени поръчки“; 4/ Повишаване на прозрачността, ефективността и контрола върху разходите чрез обществени поръчки средства.
Бизнес среда	Надграждане на разработен прототип до пълнофункционална система за управление на е-форми	Изграждане на пълнофункционална информационна система за управление на електронни форми (е-Форми) за автоматизиране на процеса по заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ и реализиране на Единния модел	2019 г.	Техническите спецификации и документацията за провеждане на обществените поръчки се изготвят от служители на ДАЕУ, съгласно изискванията на чл. 58а от ЗЕУ и образеца на техническо задание в Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги.	Ще бъдат доразвити функционалностите на системата по разработения прототип, като минимум в следните области: - Създаване, редактиране и съхранение на електронни форми с възможност за последваща визуализация; - Избор на електронна услуга в зависимост от използваното средство за идентификация; - Визуализация и попълване на електронната форма, с която избраната услуга се заявява; - Извършване на формален контрол на въвежданата информация; - Автоматично попълване на вече налична информация (регистрирана в профила на потребителя), включително от външни регистри и бази данни; - Добавяне на допълнително изискуеми документи чрез техният избор и попълване или като сканирани такива; - Електронно подписване на документите, включително и допълнително изиску-	2021 г.	1) Повишена степен на автоматизиране на процеса по заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ, улеснен процес за гражданите и бизнеса по заявяване, заплащане и предоставяне на ЕАУ; разработени електронни форми за предоставяне на ЕАУ чрез Единния модел 2) 204 000 лв.	Брой изградени информационни системи – 1

1	2	3	4	5	6	7	9	10
					емите, когато това се изисква от процедурата по използване на услугата; - Потвърждение от заявителя; - Връчване на пакета документи в профила на доставчика на услугата заедно с генерирания атестат за автентикиран потребител.		БФП по ОПДУ	
Бизнес среда	Надграждане на средата за междурегистров обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX)	Разширяване на обхвата на Regix, създаване и актуализиране на справки, адаптери, присъединяване на нови регистри и надграждане на средата с нови функционалности	2019 г.	На 11.02.2019 г. е обявена обществена поръчка с предмет :„Разширяване на обхвата на средата за Междурегистров обмен на справочна и удостоверителна информация, гарантиране работоспособността на същата, създаване и актуализиране на справки, адаптери, присъединяване на нови регистри и надграждане на средата (RegiX) с нови функционалности“. Срок на кандидатстване 13.03.2019 г.	В рамките на мярката ще се извърши следното: - Присъединяване на нови администратори на регистри и разширяване на обхвата на справките по заявка на първични администратори на данни и консуматори; - Разработване на функционалности за полагане на електронен печат и timestamp за удостоверяване на време от Първичните администратори на данни, чиито регистри са присъединени към RegiX; - Надграждане на ядрото на Regix, свързана функционалностите за наблюдение на адаптерите за достъп до присъединени регистри и средата като цяло, за осигуряване на навременна реакция при срив, отпадане на комуникация, натоварвания, инциденти и настъпване на извънредни ситуации; - Интеграция с журнала на събитията, част от ресурсите на ЕУ, в които се регистрират възникнали чрез RegiX събити - Интеграция с ЕПДЕАУ с цел предоставяне на специфична информация от системата за междурегистров обмен за всеки потребител с профил в „Моят egov.bg“. Във връзка с надграждането на системата за междурегистров обмен ще се актуализира техническата и експлоатационна документация на RegiX, както и публично наличната информация за потребителите на системата, във връзка с надградените функционалности и начините за тяхното ползване. В рамките на дейността, минимум 20 администрации ще бъдат подкрепени за въвеждане на КАО, чрез създаване на нови и актуализиране на съществуващи справки и адаптери.	2021 г.	1) подкрепени администрации и организации, предоставящи обществени услуги, за въвеждане на комплексно административно обслужване и намаляване на административната тежест за гражданите и бизнеса и трансформиране на модела за административно обслужване 2) 972 000 лв. БФП по ОПДУ	Надградена средата за междурегистров обмен на справочна и удостоверителна информация
Бизнес среда	Повишаване на туристическата конкурентоспособност.	Подобряване на условията за икономическа активност чрез развитие на културни и исторически атракции от национално и световно значение, вкл. развитие на туристическа и техническа инфраструктура в рамките	2017 г.	Изготвен е механизъм за предоставяне на подкрепа по ОПРР, Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“. Одобрени от Комитета за наблюдение на ОПРР 2014-2020 критерии за избор на операции. Сключено е финансово споразумение за изпълнение на финансови инструменти	Предстои подаване и оценка на проектни предложения по процедурата, сключване на договори и стартиране на изпълнението на проекти по ОПРР 2014-2020 в рамките на Приоритетна ос 6 „Регионален туризъм“, насочени към повишаване на туристическото предлагане на паметници	2023 г.	ОПРР 2014-2020 г. – 197 млн. лв.	Разработени туристически продукти за обектите на културното наследство от национално и

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		на интегриран туристически продукт.		на стойност 98,5 млн. лв. Публикувани са Насоки за кандидатстване по процедура „Развитие на туристически атракции“ с обща стойност на БФП 98,5 лв. и краен срок за кандидатстване 31.12.2021 г. Подадено е едно проектно предложение в процес на оценка	на културата от национално и световно значение.			световно значение (целева стойност – 18 бр.)
Бизнес среда	Развитие на базова техническа инфраструктура, насочена към бизнеса.	Подобряване на условията за икономическа активност. Подобряване/надграждане и реконструкция на съществуваща или строителство/ развитие на нова техническа инфраструктура, свързана с бизнеса и предприемачеството.	2015 г.	Отворени процедури за предоставяне на БФП по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“. Сключени са 4 бр. ДБФП за проекти за обновяване на икономически зони от ИПГВР на обща стойност 19,6 млн. лв., приключил е един на стойност 14,5 млн. лв.	Изпълнение на проекти по ОПРР 2014-2020 в рамките на Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ за зони за въздействие с потенциал за икономическо развитие от ИПГВР.	2023 г.	ОПРР 2014-2020 г. - 164 млн. лв.	Обща площ на рехабилитираната земя (целева стойност – 172 хектара), постигната до момента 7,26 ха.
Бизнес среда	Подобряване на качеството на градската среда за устойчивото развитие на бизнеса.	Подобряване на качеството на градската среда чрез изграждане и възстановяване на елементи на градската среда.	2015 г.	Публикувани процедури за предоставяне на БФП по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014-2020. Сключени са 41 ДБФП на обща стойност на БФП 362,3 млн. лв.	Изпълнение на проекти за изграждане и възстановяване на елементи на градската среда.	2023 г.	ОПРР 2014-2020 – 304,5 млн. лв.	Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони - целева стойност 3 184 724 кв.м., постигната до момента 545 278 кв.м
Бизнес среда	Подобряване на достъпността и свързаността.	Строителство, реконструкция и рехабилитация на първокласни, второкласни и третокласни пътища.	2015 г.	Публикувана процедура за предоставяне на БФП по Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“ на ОПРР 2014-2020. В изпълнение са 25 проекта на обща стойност на БФП 355,7 млн. лв. Подадени и одобрени след оценка са 4 бр. проектни предложения. Предстои сключване на договори.	Изпълнение на проекти от страна на АПИ за строителство, реконструкция и рехабилитация на първокласни, второкласни и третокласни пътища по ПО 7 „Регионална пътна инфраструктура“ на ОПРР 2014-2020.	2023 г.	По ОПРР 2014-2020 - 380 млн. лв.	Обща дължина на реконструирани или модернизираните пътища - 665 км.
Бизнес среда	Изграждане на ГИС базирана електронна платформа ЕИТ.	Създаване на ГИС базирана електронна платформа ЕИТ, чрез която ще се осигури достъп до информация за съществуваща физическа инфраструктура, подходяща за разполагане на електронни съобщителни мрежи и ще се изпълнят изискванията на Закона за електронните съобщителни мрежи и физическата инфраструктура относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи.	2017 г.	Подписан договор с ОПДУ, подписан договор с изпълнител за изграждане на ГИС платформата. Първата дейност от договора е финализирана.	Проучване на актуалното състояние на съществуващата и планираната физическа инфраструктура; Определяне на базови слоеве и свързаните с тях метаданни и атрибути; Развитие на ГИС за мрежова инфраструктура; Интегриране с други системи; Разработване и внедряване на софтуерна платформа за обработка и графично представяне на данни по смисъла на Директива 2014/61/ЕС; Въвеждане на ГИС базирани онлайн електронни административни услуги за дейностите на ЕИТ; Създаване на публични онлайн регистри; Обучения на заинтересованите страни за работа с ГИС базираната информационна	2019 г.	2 млн.лв. по ОПДУ. Оптимизация на работните процеси и засилване на прозрачността в работата на администрацията.	Изградена платформа.

1	2	3	4	5	6	7	9	10
Бизнес среда	Стратегически документ с мерки за развитие на високоскоростна и свръхвисокоскоростна свързаност и изграждане на мрежи от 5-то поколение (5G)	Приемане на мерки, които да гарантират достъп на гражданите и бизнеса до мрежи с много висок капацитет. Очаква се 5G мрежите да са неколкостратно по-бързи от 4G - в размер от сегашните няколко десетки мегабита до (потенциално) 1000 мегабита в секунда или в пъти по-бързо от среднестатистическите кабелни Интернет връзки.	2018 г.	<p>Стартирана е работата по актуализиране на Националния план за широколентова инфраструктура за достъп от следващо поколение.</p> <p>През януари 2019 г. е изготвена концепция за развитие на високоскоростна и свръх-високоскоростна свързаност и изграждане на мобилни мрежи от 5-то поколение (5G).</p> <p>Изготвена е база данни с обща информация за предлагането на високоскоростен интернет в Република България, налична на следния адрес: https://www.mtiitc.government.bg/bg/category/46/obshta-informaciya-za-predlaganeto-na-visokoskorosten-internet-v-republika-bulgariya.</p>	<p>система ЕИТ.</p> <p>Актуализация на Националния план за широколентова инфраструктура за достъп от следващо поколение</p> <p>При актуализацията ще се извърши мониторинг на планираните инвестиции, с цел осигуряване на достъп на гражданите от Съюза до мрежи с много висок капацитет.</p> <p>Визуализиране на наличната информация.</p> <p>Установяване на практика за широки консултации при публични инвестиции.</p>	2019 г.	В рамките на утвърдените разходни тавани	Изготвен стратегически документ

2.3.2 Публична администрация

☉ Резюме на политиката

В съвременния свят държавата е изправена пред няколко основни задачи – да предоставя качествени услуги с по-малко ресурси, да адаптира своята работа към нов тип общество – основано на информационните и комуникационните технологии, да подобрява бизнес средата и да осигурява по-добри условия на гражданите и бизнеса, в подкрепа на тяхното развитие. Доброто управление води до взаимно уважение и по-висока ангажираност на обществото, поради това възстановяването на доверието на гражданите към администрацията е от ключово значение.

С оглед на това България се нуждае от увеличаване на продуктивността в работата на институциите, оптимална институционална структура и по-ефективно използване на ограничените ресурси за предоставяне на качествени публични услуги. За целта е необходимо преминаване към модел на креативна и отговорна администрация, която поставя във фокуса на своята дейност гражданите с техните потребности и интереси и действа като пазител на законите и на демократичната легитимност. Администрацията следва да може още на ранен етап да анализира и дефинира възникващи проблеми в обществото, да оценява тяхното въздействие, да предлага политики и мерки за тяхното разрешаване и да ги осъществява успешно.

Констатации от Националния доклад за България за 2019 г.	Отговор на политиката
<ul style="list-style-type: none">• Реформата в публичната администрация продължава да бъде бавна и води до недостатъчни подобрения.• Напредъкът в предоставянето на публични услуги е недостатъчен. Предоставянето на цифрови публични услуги за предприятията се посочва, че се е подобрило значително.• Липсва осезаем напредък в управлението на човешките ресурси, основано на обратната връзка. ЕК отбелязва, че административният капацитет продължава да възпрепятства изпълнението на проекти, финансирани от ЕС.	<ul style="list-style-type: none">• За да се подобри изпълнението на хоризонталните и секторните политики, се изпълнява проект „Създаване на единни правила за провеждане на функционални анализи по хоризонтални и секторни политики“. Чрез него администрациите могат да подобрят разпределението на отговорностите и функциите между отделни структури и звената в тях.• Изпълнява се проект за повишаване на качеството на административното обслужване, както и за въвеждане на устойчива практика за проучване и измерване удовлетвореността на потребители на административни услуги. В допълнение се разработва сертификационна програма за следдипломна квалификация по стратегическо планиране, насочена към служителите в държавната администрация.• Работи се за въвеждане на централизиран подбор на държани служители и на служители, които за пръв път ще заемат ръководни длъжности.

Табл. 2.3-2: Мерки в областта на административните реформи, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Публична администрация	Подобряване качеството на политиките и нормативните актове чрез изготвяне на предварителни и последващи оценки на въздействието	<p>Целта е да се повиши капацитетът на администрацията за изготвяне на цялостни предварителни и последващи оценки на въздействието, да се натрупа експертиза, опит, информация и данни, които да се използват при разработване на следващи оценки.</p> <p>В изпълнение на мярката се реализира проект „За по-добро обществено управление: институционализиране на процеса по оценка на въздействието в държавната администрация“.</p>	Януари 2019 г.	Избрани изпълнители по реда на ЗОП за основните дейности на проекта.	Сключване на договори с избраните изпълнители по реда на ЗОП. Изготвяне на 11 цялостни предварителни оценки на въздействието. Изготвяне на 20 последващи оценки на въздействието.	Октомври 2019 г.	<p>Подобрено качество на политиките и нормативните актове</p> <p>Повишен на капацитет в публичната администрация за извършване на предварителна и последваща оценка на въздействието на законопроекти и политики. Изпълнението на проекта се финансира по ОПДУ на стойност 2 952 116 лв.</p>	<p>Изготвяне на цялостни предварителни оценки на въздействието.</p> <p>Текуща стойност: 0 за 2019 г. Целева стойност: 11 цялостни предварителни ОВ.</p> <p>Изготвяне на цялостни последващи оценки на въздействието. Текуща стойност: 0 за 2019 г. Целева стойност: 20 цялостни последващи ОВ</p>
Публична администрация	Повишаване на качеството на административното обслужване	<p>Целта на мярката е да се повишат стандартите за качество на административното обслужване, както и да се въведе устойчива практика за проучване и измерване удовлетвореността на потребители на административни услуги.</p> <p>Ще се изготвят Харти на клиента, на различни видове централни и териториални администрации, с високи собствени стандарти за качество на услугите.</p> <p>Следва да се направи външна обективна оценка на нивото на предлаганите административни услуги, от гледна точка на гражданите и бизнеса, като за целта се използва методът</p>	Януари 2019 г.	Избрани изпълнители по реда на ЗОП за основните дейности на проекта.	<p>Сключване на договори с избраните изпълнители по реда на ЗОП.</p> <p>Актуализиране на общите стандарти за качество на услугите.</p> <p>Изготвяне на 5 Харти на клиента, на различни видове централни и териториални администрации, с по-високи собствени стандарти за качество на услугите.</p> <p>Актуализиране на Методологията за проучване и измерване удовлетвореността на потребители на административни услуги.</p>	Ноември 2019 г.	<p>Повишено качество на административното обслужване.</p> <p>Подобрена система за обратна връзка от потребителите.</p>	<p>Разработване на общи стандарти за качество на административното обслужване</p> <p>Текуща стойност: 5 общи стандарта Целева стойност: 15 общи стандарта</p> <p>Администрации, извършили проучвания по метода „таен</p>

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		„таен клиент“. За изпълнение на мярката се реализира проект „По-високо качество на административното обслужване, чрез въвеждане на по-високи стандарти и подобряване на системата за обратна връзка от потребителите“.			Провеждане на обучения за прилагане на методите за обратна връзка. Провеждане на проучване по метода „таен клиент“ в 10 администрации.			клиент“ Текуща стойност: 0 Целева стойност: 10 администрации. Обучени служители за прилагане на методите за обратна връзка Текуща стойност: 0 Целева стойност: 80 служители
Публична администрация	Извършване на функционални анализи на хоризонтални и секторни политики	Целта на мярката е да се актуализира Единната методология за провеждане на функционален анализ в държавната администрация, като се допълни с възможности за извършване на анализи на хоризонтални и секторни политики, а не само на административни структури. Разработване на Наръчник, който да улеснява практическото приложение. методологическа рамка следва да бъде тествана чрез извършването на функционален анализ на 5 хоризонтални/секторни политики. За реализиране на мярката се изпълнява проект „Създаване на единни правила за провеждане на функционални анализи по хоризонтални и секторни политики“.	Юни 2019 г.	Избрани изпълнители по реда на ЗОП за основните дейности на проекта. Изготвен проект на Методология за провеждане на функционален анализ. Извършени анализи на 5 хоризонтални и секторни политики.	Разработване на планове за действие за изпълнение на препоръките, идентифицирани в анализите по съответните политики. Приемане на плановете за действие.	Юни 2019 г.	Подобрено изпълнение на 5 хоризонтални и секторни политики	Изготвени функционални анализи на хоризонтални и секторни политики Текуща стойност: 0 Целева стойност: 5 анализа Приети планове за действие Текуща стойност: 0 Целева стойност: 5
Публична администрация	Подобряване на капацитета за стратегическо планиране	Разработване на сертификационна програма за следдипломна квалификация по стратегическо планиране, насочена към служителите в държавната администрация. Програмата ще се разработи съвместно между ИПА, СУ „Св. Климент Охридски“ и Американският университет в България.	Ноември 2018 г.	Разработена обучителна програма Избрани лектори	Подбор на участниците в обучителната програма Провеждане на обученията	Септември 2019 г.	Подобрен капацитет за стратегическо планиране	Брой служители, преминали обучителна програма и получили следдипломна квалификация по стратегическо планиране Текуща стойност: 0

1	2	3	4	5	6	7	9	10
								Целева стойност: 30
Публична администрация	Подобряване на подбора на служители в държавната администрация	Въвеждане на централизиран подбор на държани служители и на служители, които за пръв път ще заемат ръководни длъжности	2017 г.	Текущо изпълнение на договор за изготвяне на тестове за централизиран подбор от изпълнител, избран по ЗОП. Текущо изпълнение на дейност за разработване и внедряване на единен портал за работа в администрацията и информационна система за кандидатстване	Приемане на разработените тестове за централизиран подбор. Приемане на портала и на информационната система. Актуализиране на нормативната уредба. Провеждане на първи централизиран подбор в държавната администрация.	Октомври 2019 г.	Подобрена ефективност, обективност и прозрачност на подбора на служители в държавната администрация	Процент на конкурсни процедури с етап на обективен подбор Текуща стойност: 0% Целева стойност: 100 %

3 НАПРЕДЪК ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ ЦЕЛИ ПО СТРАТЕГИЯТА „ЕВРОПА 2020“

Напредък в изпълнението на националните цели по Стратегията „Европа 2020“

Национална цел	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020
Заетост на населението на възраст 20-64 г.	63.5%	65.1%	67.1%	67.7%	71.3%	72.4%	76%
Заетост за населението на възраст 55-64г.	47.4%	50.0%	53.0%	54.5%	58.2%	60.7%	53%
Намаляване на равнището на безработица сред младежите (15-29 г.)	21.8%	17.7%	14.4%	12.2%	9.9%	8.3%	7%
Инвестиции в НИРД в % от БВП	0.64%	0.79%	0.96%	0.78%	0.75%		1.5%
Дял на енергията от ВИ в брутно крайно енергийно потребление	19.0%	18.0%	18.2%	18.8%			16%
Повишаване на енергийната ефективност	16.3%	17.2%	17.9%	17.6%			25%
Дял на енергията от ВИ в брутно крайно енергийно потребление на транспорта	6.0%	5.8%	6.5%	7.3%			10%
Недопускане увеличаване нивата на парникови газове (GHG) извън обхвата на ЕСТЕ с повече от 20% до 2020 г. спрямо 2005 г.	-4.3%	-3.6%	-1.2%	-0.9%	-0.5% (п)		20%
Дял на преждевременно напусналите образователната система	12.5%	12.9%	13.4%	13.8%	12.7%	12.7%	11%
Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование	29.4%	30.9(пр)%	32.1%	33.8%	32.8%	33.7%	36%
Намаляване на броя на живеещите в бедност с 260 000 души до 2020 г.	1 527 534	1 578 254	1 585 808	1 638 680	1 665 255		-260 000

Забележка: (пр) – прекъсване в динамичния ред

Източници: ЕВРОСТАТ и НСИ

3.1 Национална цел за заетост

☉ Мерки на политиката

НПДЗ през 2019 г. предвижда осигуряването на заетост на около 16.5 хил. безработни и обучение на около 11.5 хил. безработни. Безработните от най-неравнопоставените групи ще се включват в обученията по търсени на пазара на труда професии с цел по-бързо устройване на работа и постигане на устойчива заетост. През 2019 г. ще стартира изпълнението на Националното рамково споразумение за осигуряване на комплексна подкрепа и ще продължи сключването на Споразумение за интегриране в заетост с продължително безработните лица.

За по-ускорено намаляване на безработицата сред младежите и особено на младежите, които не са в образование, обучение и заетост ще се изпълняват действията от Националния план за изпълнение на Гаранцията за младежта. За подобряване на съответствията между търсени и пред-

лагани умения и увеличаване на шансовете за заетост на търсещите работа лица, ще продължат да се предоставят обученията по заявка от конкретни работодатели.

С осигурения финансов ресурс по ОП РЧР през 2019 г. се предвижда около 24 хил. безработни и неактивни лица, от които близо 16 хил. младежи и 8 хил. продължително безработни лица, да бъдат включени в обучение и заетост, както и да бъдат активирани 1 500 неактивни младежи. Предвижда се близо 45 хил. заети лица да повишат своята квалификация в т.ч. да преминат специфични обученията за конкретното работно място.

Продължава изпълнението на насърчителната мярка за „зелени работни места“, регламентирана в ЗНЗ. С този инструмент на активната политика на пазара на труда се постига двоен ефект – от една страна се подкрепя разкриването на работни места, които допринасят за опазване на околната среда, а от друга – осигурява се заетост за лица, останали без работа за повече от 6 месеца. Допълнителни значителни възможности за генериране на „зелена“ заетост се осигуряват от инвестициите в дейности, допринасящи за устойчивото управление на водния сектор и на отпадъците, превенцията на риска от наводнения, оценяването и опазването на биологичното разнообразие и екосистемите и енергийната ефективност.

В областта на професионалното образование и обучение през 2019 г. продължава прилагането на политики, насочени към все по-тясно обвързване на професионалното образование и обучение с пазара на труда и практическа реализация на завършилите и придобилите професия. В тази връзка през 2019 г. усилията са насочени към развитие на дуалната система на обучение и регулиране на план-приема съобразно нуждите на бизнеса. Разработването/актуализирането на учебни планове, програми, национални изпитни програми и учебни помагала съвместно с бизнеса остава приоритет и за 2019 г.

Табл. 3.1: Мерки, адресиращи НЦ за заетост, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Заетост	Улесняване на професионалните преходи на безработни и заети лица и осигуряване на активна подкрепа за заетост на безработни лица.	Предоставяне на посреднически услуги за намиране на работа. Изготвяне на индивидуален план за действие на всяко безработно лице с конкретни действия за включване в обучение и/или заетост по програми и мерки, както и в заетост на несублидирано свободно работно място.	януари 2019 г.	Изготвяне на индивидуален план за действие на всяко безработно лице до 1 месец от регистрацията в бюрото по труда с конкретни действия, подпомагачи прехода от безработица към заетост, съобразно индивидуалните потребности на лицата.	Осигуряване на активна подкрепа на безработни и заети лица при осъществяване на професионалните преходи.	декември 2019 г.	26 млн. лв.	Брой безработни лица, устроени на работа на първичен пазар – 189 хил.
	Активна политика на пазара на труда Изпълнение на НПДЗ 2018 г.	Програми и мерки за насърчване създаването на заетост за групи в неравностойно положение на пазара на труда.	януари 2019 г.	От началото на годината до 28.02.2019 г. по мерки и програми в заетост са включени 83 лица, а в обучение 435 лица.	Изпълнение на мерките и програмите, включени в плана, финансирани със средства от ДБ.	декември 2019 г.	73 млн. лв.	16 567 безработни, включени в заетост.
	Изпълнение на ОПРЧР	Финансови стимули за създаване на работни места в предприятия в сектори с висока добавена стойност. Политика за учене през целия живот („Младежка заетост“, „Обучение и заетост за младите хора“, „Обучения и заетост“, „Работа“, „Специфични обучения“, „Ваучери за заети лица“, „Обучения за заети лица“).	2015 г.	В процес на изпълнение.	Продължаване изпълнението на проектите дейности по операциите.	2023 г.	546 854 936 лв.	Безработни и неактивни - 66 260; Заети лица, придобили квалификация или имащи работа – 90 200.
	Мерките в изпълнение на Национален план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта и мерките	Реализиране на Програма "Старт на кариерата", мерки по ЗНЗ насочени към младежи 29 г. възраст в т.ч. чл. 36, ал.1, чл.36, ал.2, чл. 36а, чл. 41, чл. 41а за осигуряване на заетост на младежи до 29-годишна възраст	януари 2019 г.	От началото на годината до 28.02.2019 г. по мерките са разкрити 57 работни места.	Изпълнение на подкрепящи мерки, насочени към устройване на пазара на труда на безработни младежи до 29 години.	декември 2019 г.	5.2 млн. лв.	Заетост на 970 младежи
		Операция „Младежка заетост“	2015 г.	От началото на изпълнението на проекта 12 886 лица са включени в обучение и 4 885 лица в стажуване, или общо 17 771. Успешно завършили обучение и останали на работа при същия работодател са 9 803 лица, а 3 875 лица са участвали в стажуване и останали на работа при същия работодател.	Операция „Младежка заетост“ – продължаване изпълнението на дейностите по операцията.	2020 г.	82 млн. лв.	Безработни лица до 29 г. вкл.– най-малко 18 655;

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		Операция „Обучения и заетост на младите хора“	2015 г	От началото на изпълнение на схемата е осигурена заетост на 23 100 лица, от които 385 лица с трайни увреждания по Компонент II по проекта. От тях в директна заетост са включени 21 363 лица, в заетост след преминато обучение са включени 1737 лица.	Продължаване изпълнението на проектите дейности по операциите.	2023 г.	123 854 936 лв.	Безработни участници от 15 до 29 г. – 24 700. Безработни лица с трайни увреждания от 15 до 29 г. – 200
	Интегриране на продължително безработните и икономически неактивни лица в заетост.- ОПРЧР	Операция „Обучения и заетост“	2015 г	В процес на изпълнение на проектите дейности. Включени в заетост общо по двата компонента са 14 367 лица, от които 13 271 лица в директна заетост и 1096 включени в заетост след вече преминато обучение.	В процес на изпълнение на проектите дейности.	2023 г.	151 млн. лв. Компонент 1 81 млн. лв. Компонент 2 70 млн. лв.	Неактивни и безработни лица над 29 г. – 7 400. Неактивни и безработни лица с трайни увреждания над 29 г. – 3 600
	Подобряване достъпа до пазара на труда за хората с увреждания	Операция „Активно включване“.	2016 г.	Сключени са 65 договора на обща стойност 15 547 118.41 лв. Общо включените неактивни и безработни лица са 4626.	Продължаване на изпълнението на проектите дейности.	2019 г.	22.7 млн. лв	Неактивни или безработни участници – 1 120; Хора с увреждания над 18 г.- 1 120
Операция „Развитие на социалното предприемачество“.		2017 г.	Сключени са 243 договора на стойност 51 180 791.53 лв.	Продължаване на изпълнението на проектите дейности.	2019 г.	51.2 млн. лв.	Бр. на кооперативните предприятия и предприятията на социалната икономика, получили подкрепа - 230; Неактивни или безработни участници - 1640.	
Операция „Подкрепа за лицата с увреждания“		2017 г.	В рамките на Компонент I се сключиха 5 договора на стойност около 7 млн.лв. В рамките на Компонент II, който ще има надграждащ ефект се предвижда да се създадат още 10 нови Дневни центъра за лица с увреждания и техните семейства, включително с тежки множествени увреждания.	Изпълнение на проектите дейности.	2023 г.	15,9 млн. лв.	Очаква се в операцията да бъдат включени 840 хора с увреждания над 18 г.	
Операция „Равни шансове“		2017 г.	Сключени са 13 договора на стойност 4 699 954.89 лв.	Изпълнение на проектите дейности.	2020 г.	8 млн. лв.	Деца, вкл. с увреждания – 250; Хора с увреждания над	

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		Операция „Социални предприятия за лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения“ Целта е да се осигурят ресурси и финансиране за организиране на дейности за създаване на защитена работна среда на принципа на социалните предприятия, насочени към лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения,.	2019 г.	Предстои обявяване през 2019 г.	Предстои обявяване през 2019 г.	2023 г.	3 млн. лв.	18 г. – 1200 Неактивни или безработни участници - 200
Насърчаване на инвестиции, създаващи работни места във високотехнологичните сектори и в районите с висока безработица Предоставяне на качествено образование и обучение	Финансови стимули за създаване на работни места в предприятията в сектори с висока добавена стойност.	Издаване на сертификати за клас инвестиция и приоритетен проект по ЗНИ. Отпускане на финансови средства за прилагане на насърчителните мерки по ЗНИ, вкл. за частично възстановяване на разходите за осигуровки на работодателя за разкритите нови работни места.	януари 2018 г.	За периода 01.01.2018 г. – 31.12.2018 г. са издадени 28 сертификата по реда на ЗНИ (24 проекта за клас А, 2 проекта клас Б и 2 приоритетни), предвиждащи разкриването на 2439 нови работни места, от които 1968 във високотехнологични производства и услуги. Инвестициите по сертифицираните проекти са на обща стойност 816.4 млн. лв., от които 482.3 млн. лв. във високотехнологични производства и услуги. От сертифицираните проекти за периода 17 са във високотехнологични производства/услуги. От всички проекти 16 проекта са извън столицата, вкл. в 5 общини с безработица над средната за страната.	За периода 1 януари 2019 г. – 31 декември 2020 г. е планирано да бъдат сертифицирани 46 проекта по ЗНИ на обща стойност от 876 млн. лв., предвиждащи създаване на 1 610 нови работни места. В рамките на 2019-2020 г. е планирано предоставянето на насърчителни мерки на 27 от сертифицираните проекти с общ обем на инвестициите от 418 млн. лв., предвиждащи създаването на 945 нови работни места.	2020 г. 2019 г.	1/ Ръст на инвестициите и заетостта във високотехнологичните сектори и в районите с висока безработица; 2/ Постъпления в бюджета на платени данъци и осигурителни и здравни вноски.	1/ Коефициент на заетост в сектори с висока добавена стойност (промяна) – 5.4% ръст през 2016 г. спрямо 2015 г.; 2/ Дял на ново създадени работни места в сектори с висока добавена стойност (като % от всички ново създадени работни места по сертифицирани по ЗНИ проекти) - 77.2%
	Осигуряване на качествено ПОО, ориентирано към потребностите на икономиката	Развитие на дуалната система на обучение	2015 г.	Приет ЗИД на ЗПОО	1. Приемане на национална програма за обучението на наставниците 2. Стартиране на операция за подкрепа на дуалната система на обучение от първи гимназиален етап и ученически практики.		1. Приета национална програма Увеличен брой на учениците в дуална форма 2. Разширен обхват и подпомагане на дуалната система на обучение Операция по ОПНОИР – 14 млн.лв.	1. Брой учащи в дуална форма 2. Брой паралелки и брой училища, предлагащи дуално обучение

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		Регулиране на план-приема съобразно нуждите на бизнеса от специалисти с професионална квалификация.	Януари 2019 г.	Извършени са проучвания и анализи за нуждите на бизнеса от специалисти с професионална квалификация	Осъществяване на държавния план-прием за 2019-2020 г.	Септември 2019 г.	1. Преструктуриране на приема по профили и професии в посока на STEM профили и технически и ИТ професии	1. Повишен дял на приема по профили и професии в посока на STEM профили и технически и ИТ професии 2. Повишен дял на приетите ученици в VIII клас в професионални гимназии и паралелки с професионална подготовка – с минимум 2 пр.п за учебна година (базова стойност – октомври 2018 г.)
		Увеличаване на финансирането на професионалното образование и обучение	Януари 2019 г.	Прилагане на разпоредбите на ПМС 111, ПМС 352 и Постановление за изменение и допълнение на Постановление № 328 на МС от 2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование	1. Допълнително финансиране на паралелки със защитени специалности и специалности с очакван недостиг на пазара на труда 2. Осигурени възможности за стипендии на ученици в такива паралелки	Септември 2019 г.	1. Повишаване броя на учениците по защитени специалности и специалности с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда. 2. Повишаван броя на ученици, обучаващи се по защитени специалности и специалности с очакван недостиг от специалисти и получили стипендии	1. Брой ученици, обучаващи са по защитени специалности и специалности с очакван недостиг от специалисти на пазара на труда. 2. Брой ученици, обучаващи са по защитени специалности и специалности с очакван недостиг от специалисти и получили стипендии
		Увеличаване на финансирането на професионалното образование и обучение	Септември 2019 г.	Стартиране на операция „Професионално образование за успешна реализация на пазара на труда“	Предвиждат се дейности за адаптиране на професионалното образование и обучение в съответствие със спецификите и нуждите на пазара на труда в 6 района	Декември 2019 г.	Подобряване на връзката бизнес – професиио-	Брой създадени учебно тренировъчни фирми;

1	2	3	4	5	6	7	9	10
					за планиране от ниво 2.		нално образование и обучение-ученици-родители Проект по ОПНОИР – 7.2млн.лв.	Брой актуализация на учебни програми и учебни планове в професионалното образование с участие на работодателите Брой лица, валидирали знания, умения и компетентности
		Разработване/актуализиране на учебни планове, програми, национални изпитни програми и учебни помагала съвместно с бизнеса	Януари 2019 г.	Сформиране на работни формати	Разработване и утвърждаване на учебна документация, изпитни програми и учебни помагала	Декември 2019 г.	Подобряване на връзката бизнес – образование и обучение	Брой разработени програми

3.2 Национална цел за НИРД

☉ Мерки на политиката

Продължава изпълнението на мерките за подобряване на проиновативната инфраструктура и насърчаване на иновациите в предприятията със средства от ОПИК 2014-2020. Към края на 2018 г. за разработване и внедряване на иновации е предоставена подкрепа в размер на 213.126 млн. лв. на 381 предприятия. През 2019 г. по ОПИК предстои обявяването на процедури, насочени към развитието на иновационната инфраструктура и подобряването на връзката наука-бизнес, както и на такива, целящи насърчаване на иновациите в предприятията. Общият бюджет на планираните мерки е в размер на 508.86 млн. лв.

През 2019 г. ще се изпълняват мерките от Оперативния план⁵ за изпълнение на първия етап на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. и Пътната карта за интеграция в Европейското изследователско пространство и разширяване на международното научно сътрудничество.

Продължава изграждането на Центровете за върхови постижения (ЦВП) и Центровете по компетентност (ЦК) и се предвижда стартирането на процедура, целяща синергия с Европейската програма за научни изследвания и иновации Хоризонт 2020.

Предстои отчитането на първия етап на целевото финансиране на обектите от Националната пътна карта за научна инфраструктура и подкрепа за втория етап на изпълнение. Едновременно с това се подготвя международната оценка на пътната карта и включването на изграждащите се ЦВП и ЦК в нея с цел постигане на устойчивост на инвестициите и допълняемост на мерките.

През 2019 г. продължава изпълнението на одобрените единадесет Национални научни програми за решаване на обществени предизвикателства за периода 2018-2022 г.

Предприети са конкретни действия за повишаване на капацитета на научните организации и висшите училища. Разработва се план за изграждане на национален портал и хранилище за отворена наука и комуникационна стратегия за популяризиране на резултатите от научните изследвания, както и национален план за отворена към обществото и икономиката наука.

Предстои модернизация на структурата и организацията на финансиране на фундаментални и приложни научни изследвания в страната.

⁵ РМС № 640 от 5 септември 2018 г.

Табл. 3.2: Таблица с мерки, адресиращи НЦ за НИРД, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Иновационна инфраструктура	Развитие на иновационна инфраструктура.	Подкрепа за създаване/развитие на регионални иновационни центрове. Създаване и развитие на технологичен парк „София Тех Парк“	2014 г.	Изпълнение на фаза II на проекта за изграждане на София Тех Парк на стойност 12.3 млн. лв.	Предоставяне на подкрепа за надграждане и развитие на научно-технологичен парк „София Тех Парк“ в размер на 39.6 млн. лв. Предоставяне на подкрепа в размер на 116.65 млн. лв. за създаване и развитие на регионални иновационни центрове.	2023 г.	За периода 2014-2020 г. по ОПИК ще бъдат предоставени 161.9 млн. лв. БФП.	
	Насърчаване на иновациите в предприятията.	Подкрепа за разработване и внедряване на иновации в предприятията; Развитие на сътрудничеството между предприятията и научните среди; Финансиране на проекти за обновление и усъвършенстване на технологиите в предприятията; Въвеждане на нови ИКТ-базирани услуги; Подкрепа за съществуващи и ново-създадени клъстери, вкл. иновационни клъстери.	2012 г.	По процедура „Подобряване на производствения капацитет в МСП“ успешно са приключили 713 договора с БФП на стойност 376,27 млн. лв., а в процес на изпълнение е 1 договор. По процедура „Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията“ успешно са приключили 118 договора с БФП на стойност 87.33 млн. лв., а в процес на изпълнение са 32 договора с обща стойност на БФП 30.86 млн. лв. Процедура „Развитие на управленския капацитет и растеж на МСП“ в процес на изпълнение са 55 договора с обща стойност на БФП 15,71 млн. лв., а 175 договора с БФП на стойност 42.90 млн. лв. са успешно приключили. По процедура „Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия“ в процес на изпълнение са 70 договора с обща стойност на БФП 26,27 млн. лв., а 12 договора с БФП на стойност 4,60 млн. лв. са успешно приключили. По процедура „Развитие на клъстери в България“ са сключени 28 договора на стойност 17,307 млн. лв. По процедура „Разработване на продукти и производствени иновации“ са сключени 143 договора с БФП на стойност 64,067 млн. лв.	Планирани процедури: „Подобряване на производствения капацитет в МСП“ с бюджет 146.69 млн. лв., „Дигитализация на МСП“ с бюджет 58,67 млн. лв., „Стимулиране внедряването на иновации в предприятията“ с бюджет 117.35 млн. лв. и „Развитие на иновационни клъстери“ с бюджет 29.9 млн. лв. Изпълнение на сключените договори.	2023 г.	За периода 2014-2020 г. по ОПИК ще бъдат предоставени 1.066 млрд. лв. БФП	1/ Дял на иновативните предприятия (% от общия бр.) - базова стойност (2012 г.) - 27.4, целева стойност (2023 г.) – 30.4. 2016 г. - 27.2 2/ Разходи за иновации, които не са резултат от НИРД (% от оборота) - базова стойност (2012 г.) – 0.49, целева стойност (2023 г.) – 0.63. 2016 г. - 0.47
Подкрепа за иновационно-внедрителска дейност	Иновационна стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014 – 2020	Изпълнение на мерките, залегнали в Плана за действие по ИСИС.	2014 г.	Проведени 12 регионални събития в страната и 4 тематични срещи в София с цел да се представи напредъкът по стратегията и дискусия със заинтересованите страни (бизнес, местни власти, представители на науката) относно актуализация	Изпълнение на мерките, залегнали в Плана за действие по ИСИС за 2019 г Изпълнение на дейности по проекта с JRC.	2020 г.		Бр. подкрепени иновативни фирми. Изпълнение на

1	2	3	4	5	6	7	9	10
	(ИСИС)			и промяна на заложените подобласти в четирите приоритетни тематични области на ИСИС. Стартирало е изпълнение на проект на Съвместния изследователски център (JRC) – RIS 3 в изоставащите региони. Проектът цели да осигури техническа подкрепа на 9 региона/страни от ЕС в изпълнението на техните стратегии за интелигентно специализиране (S3), в т.ч. и България. Започната е подготовката по междинната оценка на ИСИС.	Подготовка по извършване на междинна оценка на изпълнението на ИСИС. Подготовка по изработване на ИСИС за следващия програмен период и свързаните с това анализи.			стратегическата цел на ИСИС – България да премине в групата на “умерените иноватори” до 2020 г.
	Финансиране на научно-приложни изследвания.	Финансиране от НИФ на индустриални научни изследвания и предпазарно проучване на предприятията.	2005 г.	Изпълнение на договорите по одобрени проекти по 8-ма и 9-та конкурсна сесия.	Информационно осигуряване и популяризиране на дейностите на НИФ.	2020 г.	За 2019 г. – 5 млн. лв.	Инвестиции в НИРД, като % от БВП (промяна) увеличение с 0,01% годишно на публичните разходи за НИРД.
Подобряване на научноизследователската инфраструктура	Повишаване на капацитета на научните организации и трансфера на знания към икономиката и обществото.	Изпълнение на Националната пътна карта за научна инфраструктура и допълване на нови научни комплекси с регионално и европейско значение.	Август 2018 г.	С Решение на 44-то НС от 07.06.2017 г. е приета Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017 – 2030 г. С РМС №354/29.06.2017 г. е приета актуализирана Национална пътна карта за научна инфраструктура. Постановление № 87/23.05.2018 г.	Оценка на първи етап на изпълнение на финансираните обекти от НПКНИ и подкрепа за втори етап. Международна оценка на НПКНИ	декември 2022 г.	Изграждане на съвременна научна инфраструктура 2019 г. – 20 млн.лв.	Бр. подкрепени научни инфраструктури; Бр. участия в паневропейски инфраструктури.
	Изграждане на мрежа от центрове за върхови постижения и центрове за компетентност и развитие на върхови и пазарно ориентирани научни изследвания	Изпълнява се проект по ОП НОИР със следните цели: Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения Изграждане и развитие на центрове за компетентност Подкрепа за български научни организации с одобрени проекти по програма хоризонт 2020 - WIDESPREAD-Teaming, фаза 2	2018 г.	1.Изпълнение на 4 проекта по процедура BG05M2OP001-1.001 „Изграждане и развитие на центрове за върхови постижения“ 2.Изпълнение на 8 проекта по процедура BG05M2OP001-1.002„Изграждане и развитие на центрове за компетентност“ 3. Обявяване на процедура Допълваща подкрепа за български научни организации с одобрени проекти по програма хоризонт 2020 одобрени критерии от КН) на стойност 60 млн. лева по ОПНОИР	1.Бюджет на одобрените и с административни договори проекти - 158 107 822,84 лева. Изпълнение на дейностите по сключените административни договори 2. Бюджет на одобрените и с административни договори проекти - 168 668 025,09 лева Изпълнение на дейностите по сключените административни договори 3. Договаряне на два проекта по процедурата	Декември 2023 г.	Подобряване качеството и капацитета на научнотехнологичната инфраструктура и развитие на върхови и пазарно ориентирани научни изследвания; Повишаване участието на български изследователи и научни организации	Брой нови изследователи в подпомогнатите субекти Брой изследователи, работещи в подобрени инфраструктурни обекти за научни изследвания Новопостроени инфраструктурни комплекси в ЦВП и ЦК Съвместни научноизследователски проекти, разработени

1	2	3	4	5	6	7	9	10
							в международното сътрудничество	между центровете (ЦВП и ЦК) и бизнеса Изследователи, обучени чрез международно сътрудничество Научноизследователски организации и университети, участващи в международни технологични инициативи и мрежи за научни изследвания
Развитие на човешкия потенциал, зает с научни изследвания, насърчаване на научното и предприемаческото образование и интердисциплинарни умения	Повишаване на капацитета на научните организации и ВУ по отношение развитието на човешкия потенциал, зает с научни изследвания	Изпълнение на национална програма „Млади учени и постдокторанти“ Изпълнение на Национална програма „Петър Берон и НИЕ“ Изпълнение на Национална програма ВИХРЕН	2019 г.	РМС 577/17.08.2018 г. РМС 658/14.09.2018 г.	Изпълнение на конкурсни процедури във ВУ и научни организации за наемане на млади учени и постдокторанти с конкурентни възнаграждения. Изпълнение на конкурсни процедури на ФНИ за финансиране на програмите „Петър Берон и НИЕ“ и ВИХРЕН	Декември 2020 г.	Възпроизводство на човешкия потенциал в науката и придобиване на нови умения 2019 г. – 7.5 млн. лв.	Брой новоназначени млади учени и постдокторанти Брой изпълнявани проекти
Науката в полза на обществото и икономиката	Решаване на важни обществени предизвикателства чрез консолидиране на научен капацитет и концентрация на ресурси	Изпълнение на Национални научни програми	2019 г.	РМС 577/17.08.2018 г. РМС 658/14.09.2018 г.	Изпълнение на първия етап на ННП в области като ниско въглеродна енергия, здравословни храни и биотехнологии, електронно здравеопазване, културно-историческо наследство, околна среда и др.	Декември 2022 г.	2019 г. - 16.9 млн. лева	Бр. изпълнение научни задачи
	Комуникационна стратегия и национален план за отворена към обществото и икономиката наука	Популяризиране на научите постижения чрез Разработва се план за изграждане на национален портал и хранилище за отворена наука.	2019 г.	В процес на разработка	Изпълнение на комуникационни действия Изграждане на национален портал за отворена наука	Декември 2021 г.	Повишена популярност на научната дейност; 1,57 млн. лв.	Бр. събития; Бр. статии на отворен достъп
Развитие на националната	Модернизация на структурата и	Преструктуриране на модела за финансиране на фундаментални и	2019 г.	Подготвена концепция за изменения в ЗНИ	Одобряване на концепция; подготовка на ЗИД на ЗНИ	Юни 2020 г.	Подобряване на модела на	Законодателно утвърдена нова

1	2	3	4	5	6	7	9	10
наличния научен потенциал за изграждане на устойчива връзка образование-наука-бизнес, като основа за развитие на икономика, базирана на знанието	управлението на финансирането на фундаментални и приложни научни изследвания	приложни научни изследвания, в т.ч. създаване на нова Агенция за насърчаване на научните изследвания					управление, финансиране, оценка и отчитане на постигнатите резултати	структура

3.3 Национални цели по пакет „Климат-енергетика“

3.3.1 Национална цел: 16% дял на енергията от ВИ в брутно крайно енергийно потребление до 2020 г.

Националната цел за 16% дял на енергията от ВИ в брутно крайно енергийно потребление до 2020 г. е изпълнена. В края на 2019 г. предстои изготвянето на Пети национален доклад за напредъка на България в насърчаването и използването на енергията от ВИ за периода 2017–2018 г.

По отношение на целта за достигане на 10% дял на енергията от ВИ в брутно крайно енергийно потребление на транспорта в изпълнение изискванията на Директива 2015/1513/ЕО за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качествата на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници беше разработен и приет Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници.

В изпълнение на Директива 2015/1513/ЕО България е определила и представила в ЕК национална цел за потребление на биогорива от ново поколение в размер на 0.05 пр.п енергийно съдържание от задължителния дял на енергия от ВИ (1 648 toe) във всички видове транспорт, която следва да бъде постигната до 2020 г.

3.3.2 Национална цел: Повишаване на енергийната ефективност с 25% до 2020 г.

Енергийната ефективност е с висок приоритет в националната политика. Основните насоки, в които се търси потенциал за спестяване са свързани основно с крайното енергийно потребление в секторите индустрия, транспорт, домакинства и услуги. Подобряването на енергийната ефективност в преобразователните процеси, при преноса и разпределение на енергия, а също така и в повишаване дела на енергията, произведена по високоефективен комбиниран начин спомагат за ефективното използване на енергоносителите в страната.

При изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания, на задължените лица е предоставена възможност да предлагат енергийноефективни услуги на конкурентни цени чрез доставчик на енергийноефективни услуги и/или чрез вноски във Фонда „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“ или в други финансови посредници. Също така могат да се сключват споразумения с доставчици на енергийноефективни услуги или други задължени или незадължени лица за прехвърляне на енергийни спестявания, чрез прехвърляне на удостоверения за енергийни спестявания.

Друга мярка за повишаване на ЕЕ е извършването на задължителни обследвания на всички сгради за обществено обслужване в експлоатация и сгради с обща РЗП над 250 м², на промишлени системи с годишно потребление на енергия над 3 000 MWh, на всички големи предприятия, както и на системи за външно изкуствено осветление, разположени в населено място с население над 20 000 жители, да се подлагат на енергийно обследване поне веднъж на всеки четири години.

Подкрепа за повишаване на ЕЕ в предприятията се предоставя и по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“, като към края на 2018 г. е предоставена подкрепа на 516 предприятия.

Продължават инвестициите в мерки за подобряване на ЕЕ в жилищния сектор, както и в административни сгради на държавната и общинска администрация, финансирани по ОПРР 2014–2020. Интервенциите по тази приоритетна ос допринасят за постигането на целите на енергийната политика на Република България.

Чрез подкрепа за инвестиции в мерки за развитие на интегриран градски транспорт със средства от ЕФРР се цели да се подобри качеството на въздуха в градовете и да се повиши енергийната ефективност в транспортния сектор като част от общата политика за енергийна ефективност.

3.3.3 Национална цел: Недопускане увеличаване нивата на парникови газове (GHG) извън обхвата на ЕСТЕ с повече от 20% до 2020 г. спрямо 2005 г.

За намаляване на емисиите на парникови газове извън Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ), политиките в страната са насочени към ефективно управление на отпадъците, подобряване на енергийната ефективност в промишлеността, внедряване на нови технологии, подобряване на енергийните характеристики на сградите, подобряване на транспортната инфраструктура и насърчаване на устойчивата градска мобилност, намаляване на емисиите от почви върху терени за земеделско ползване и биологичната ферментация в животновъдството, залесяване.

Изпълнява се Инвестиционна програма за климата на Националния доверителен екофонд. По програмата се финансират проекти за подобряване на енергийната ефективност на държавни и общински обекти, като средствата са осигурени от тръжни продажби на квоти за емисии на парникови газове в рамките на Схемата за търговия с емисии на парникови газове на ЕС. Сред тях са и пилотни проекти, основаващи се на иновативни бизнес модели и нови инвестиционни решения, и които целят:

- Намаляването на негативните последици от недостига на финансов ресурс в областта на енергийната ефективност в общественения сектор чрез мултиплицирането на наличния, привличайки корпоративен капитал или заемни средства;
- Подобряване качеството на прилаганите енергоспестяващи мерки, включително и допълването им с нови, вземайки под внимание особеностите на всяка сграда през целия ѝ жизнен цикъл чрез прилагането на комплексен модел.

Табл. 3.3: Мерки, адресиращи НЦ „Климат-енергетика“, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Подобряване на ЕЕ	Закон за изменение и допълнение на Закона за енергийната ефективност	Транспониране на изискванията на Директива (Ес) 2018/2002 на Европейския Парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за изменение на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност и изискванията на Директива (Ес) 2018/844 на Европейския Парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност	2019 г.	Процес на създаване на междуведомствена група за изготвяне на ЗИД на ЗЕЕ	Изготвен проект на ЗИД на ЗЕЕ	2020 г.	Не е необходимо финансиране	Изготвен проект на ЗИД на ЗЕЕ
	Обследване и сертифициране на сгради за обществено обслужване с РЗП над 250 м ²	извършване на обследване за ЕЕ и сертифициране на всички сгради за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 250 м ² .	2016 г.	429 бр. сгради са обследвани	Обследване за ЕЕ и сертифициране на всички сгради за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 250 м ² .	2020 г.	Подобряване на ЕЕ	Обследвани и сертифицирани сгради за обществено обслужване с РЗП над 250 м ²
	Повишаване на енергийната ефективност в предприятията чрез ЕСИФ.	Предоставяне на подкрепа за инвестиции в енергоспестяващи технологии и производството на енергия от ВИ и СМР на производствените сгради.	2012 г.	По процедура „Енергийна ефективност за МСП“ в процес на изпълнение са 317 договора с БФП на стойност 221.18 млн. лв., а 170 договора с БФП на стойност 108.14 млн. лв. успешно са приключили. По процедура „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия“ в процес на изпълнение са 68 договора, с БФП на стойност 122.606 млн. лв.	Изпълнение на сключените договори.	2023 г.	За периода 2014-2020 г. по ОПИК ще бъдат предоставени 466 млн. лв. БФП.	Енергийна интензивност на икономиката (промяна) - базова стойност - 0.470 (2012 г) т.н.е. на 1000 евро БВП (2005=100) и 0,446 (2014 г.), целева стойност (2023 г) – 0.423. 2016 г. - 0.423
	Мерки за повишаване на енергийната ефективност и намаляване на вредните емисии в атмосферата	Интегриран градски транспорт: Изграждане на транспортна инфраструктура. Доставка на превозни средства. Развитие на нови маршрутни линии. Насърчаване на алтернативни форми на транспорт. Внедряване на мерки за ЕЕ в сграден фонд - жилищни сгради, административни сгради на държавната и общинската администрация и на студентски	2015 г.	Отворени процедури за предоставяне на БФП по ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ - за проекти за интегриран градски транспорт и внедряване на мерки за ЕЕ в жилищни и административни сгради и в студентски общежития. По ПО 1 са сключени 11 бр. ДБФП за подобряване на системите на градския транспорт на обща стойност 239,1 млн. лв.	Изпълнение на проекти по ОПРР 2014-2020 в рамките на ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ - за интегриран градски транспорт и мерки за ЕЕ в сграден фонд. Изпълнение на проекти по ОПРР 2014-2020 в рамките на ПО 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“ - за проекти за внедряване на мерки за ЕЕ в сграден	2023 г.	ОПРР 2014-2020 - 279,8 млн. лв. за градски транспорт; ОПРР 2014-2020 - 661 млн. лв. за ЕЕ в сграден	1/ Намаляване на количество на фини прахови частици в градовете (базова стойност 1,79 µg/m ³ , целева стойност 1,57 µg/m ³ ; 2/ За градски

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		дентски общезития.		<p>По ПО 1 са сключени 33 бр. ДБФП за ЕЕ в жилищни и административни сгради на обща стойност 61,3 млн. лв., като до момента е приключил 1 договор на стойност 516 765,85 лв.</p> <p>По ПО 2 „Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони“ са сключени 63 бр. ДБФП за ЕЕ в жилищни сгради на обща стойност 93,7 млн. лв. и 107 бр. ДБФП за ЕЕ в публични сгради на обща стойност 78,3 млн. лв. Приключили са общо 32 бр. ДБФП на стойност 22,6 млн. лв.</p> <p>По ПО 2 „Подкрепа за енергийната ефективност в опорни центрове в периферните райони“ е проведена и са одобрени 32 бр. проектни предложения за ЕЕ на жилищни и административни сгради с размер на БФП 32,9 млн. лв..</p>	<p>фонд.</p> <p>Предстои сключване на договори в рамките на втората процедура по ПО 2.</p>		фонд.	<p>транспорт: очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове – целева стойност 13 927,73 тонове CO2 екв.;</p> <p>3/ Бр. домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление - 12 901, постигнато до момента 617 бр.;</p> <p>4/ Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради - 140 645 420 kWh/г. , постигнато до момента 12 983 067 kWh/г.</p>
Намаляване на емисиите на парникови газове	Ефективно прилагане на европейската политика по изменение на климата.	<p>Провеждане и участие в преговорите на европейско ниво във връзка с функционирането на Европейската схема за търговия с емисии (ЕСТЕ).</p> <p>Осигуряване въвеждането и прилагането на изискванията на новоприето европейско законодателство в областта на биогоривата (Директива 2015/652 и Директива 2015/1513).</p> <p>Инвестиции в дейности за намаляване на емисиите на парникови газове извън ЕСТЕ.</p>	2013	<p>По време на Българското председателство (БП) на Съвета на ЕС са успешно проведени преговорите с ЕП по предложението за Регламент за наблюдение и докладване на емисиите на въглероден диоксид и разхода на гориво на нови тежкотоварни превозни средства. В рамките на БП регламентът е окончателно приет от Съвета на ЕС. Постигнато е предварително споразумение между ЕП и Съвета на ЕС за изготвения по време на Българското председателство първи ревизиран текст на Регламент за установяване на емисионни стандарти за нови леки и нови лекотоварни МПС.</p> <p>В рамките на БП, Комисията представи и предложението си за Регламент, целящ установяването на стандарти за емисиите на CO2 за нови тежкотоварни превозни средства, с оглед нуждата от съдействие на ДЧ за постигане на установените в Регламент (ЕС) 2018/842 (ESR) цели за ограничаване на емисиите на парникови газове от секторите, извън обхвата на</p>	<p>Участие на България в преговорния процес на европейско ниво по приемането на следните законодателни предложения: регламент на ЕП и на Съвета за установяване на емисионни стандарти за нови леки и нови лекотоварни МПС; регламент на ЕП и на Съвета, установяващ емисионни стандарти за CO2 от нови тежкотоварни превозни средства.</p> <p>Осигуряване въвеждането и прилагането на изискванията на новоприето европейско законодателство в областта на биогоривата (Директива 2015/652 и Директива 2015/1513) – приемане на: Наредба за устойчивост на биогоривата с отчитане на непреки промени в земеползването, от МС; Методика за определяне на емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл на биогоривата с отчитане на непреките промени в земеползването, от МОСВ.</p> <p>Реализиране на пилотни проекти в рам-</p>	2020	Спестени емисии на парникови газове в резултат на проектите по ИПК и ПМК.	<p>1/ Изпълнени проекти по ИПК и ПМК;</p> <p>2/ Приети нормативни актове и методически документи в областта на биогоривата с цел тяхното насърчаване.</p>

1	2	3	4	5	6	7	9	10
				<p>ЕСТЕ.</p> <p>Със средства от постъпления от тържните продажби в рамките на ЕСТЕ се финансира инвестиционната програма за климата на Националния доверителен екофонд, като са постигнати следните резултати:</p> <p>Реализирани мерки за намаляване на енергопотреблението в 91 обекта в т.ч.: 33 училища, 17 детски ясли и градини, 13 административни сгради, 8 читалища, 6 обществени сгради, 5 университета, 6 здравни служби, 2 улично осветление и 1 общинска болница. Общата стойност на проектите е 36,828 млн. лв. със спестени емисии на въглероден диоксид в размер на 687 483 tCO₂eq.</p> <p>Закупени 22 електрически и 4 хибридни превозни средства, както и 1 изцяло електрическо превозно средство категория L7e с допълнителен прикачен инвентар, които предотвратяват емисии на парникови газове в размер на 2 911 tCO₂eq.</p>	<p>ките на ИПК чрез използването на иновативни бизнес модели и нови инвестиционни решения.</p> <p>Реализирани на програма „Микропроекти за климата“ (ПМК) на НДФЕ – програмата финансира малки проекти (на стойност до 50 хил. лв.), допринасящи за смекчаване и адаптация към климатичните промени.</p>			

3.4 Национална цел за образование

3.4.1 Национална цел: Дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г.

Изпълняват се инфраструктурни мерки и доставка на оборудване и обзавеждане на образователни институции (детски ясли и градини, основни и средни училища) съгласно описаното в рамките на мерките по СП 3. Една от основните цели е да се подобри достъпът до предучилищно образование и да се улесни преходът към целодневна образователна система в училищата.

През 2019 г. ще продължи изпълнението на Плана за действие за периода 2018-2020 г. за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020). Заложените в него мерки са свързани с координация на усилията на институциите, съобразно спецификата на средата в училището, населеното място, общината. Значими акценти в Плана са въвеждането на задължително предучилищно образование за децата от 4-годишна възраст, прилагането на социални мерки за осигуряване на достъп до образование на деца и ученици от семейства в неравностойно социално положение, подобряването на работата с родителите и други.

Съществена мярка за постигане целта е изпълнението на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст⁶. Подкрепата за дейностите по Механизма чрез националната програма за развитие на образованието „Заедно за всяко дете“ за 2018 г. се предвижда да продължи и чрез национална програма за развитие на образованието за 2019 г.

През 2019 г. се предвижда да започне изпълнението на проектите по ОП НОИР операции, като „Активно приобщаване в системата на предучилищно образование“ и „Подкрепа за успех“.

⁶ ПМС № 100 от 8 юни 2018 г.

Табл. 3.4-1: Таблица с мерки, адресиращи НЦ „Дял на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г.“, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Политики за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система от 11% до 2020 г.	Осъществяване на политиките и мерките по План за 2018-2020 г. за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020)	Изпълнение на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	2018 г.	Прилагат се конкретни мерки, съобразени със спецификата на конкретното населено място и училище. Осъществява се План за 2018 - 2020 г. за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020)	В изпълнение на Механизма през 2019 г. се усъвършенства взаимодействието между институциите и другите заинтересовани страни. Изпълнение на политиките и мерките за превенция, интервенция и компенсиране на преждевременно напускане на училище, планирани за 2019 година. Анализ на изпълнението на политиките за намаляване дела на преждевременно напускане на образователната система и предприемане мерки за подобряване на ефективността ѝ.	2020 г.	Постигане на НЦ за дял на преждевременно напусналите образователната система	Стойност на дела на преждевременно напусналите образователната система стойност за 2020 г.- 11%
	Осъществяване на политиките и мерките по План за 2018-2020 г. за изпълнение на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020)	Осъществяване на национална програма „Заедно за всяко дете“ за 2018 г., одобрена с Решение № 271 от 20 април 2018 г. на Министерския съвет.	2018 г.	Национална програма „Заедно за всяко дете“ за 2018 г. е в процес на изпълнение	Мярката е в процес на изпълнение	Края на учебната 2018/2019 г.	Осъществено ефективно взаимодействие на училищата и детските градини с родителите	
	Осигуряване на условия за приобщаване и включване на децата и учениците в предучилищното и училищното образование и превенция на отпадането от училище	Стартиране на изпълнението на проект „Активно приобщаване в системата на предучилищно образование“	2019 г.	Проектното предложение е внесено за оценяване от Управляващия орган. Изпълнението на проекта се очаква да стартира най-късно до началото на месец април 2019 г.	Предвижда се предоставянето на допълнително обучение по български език за децата с различен майчин език като ефективно средство за социално приобщаване, изплащане на такси за посещаване на целодневна детска градина като средство за преодоляване на икономически бариери за включване, мотивация на родителите за активно сътрудничество между семейството и детската градина.	2021 г.	Детски градини, в които са осъществени дейности за активно приобщаване на децата Деца, подкрепени за активно приобщаване в образователната	-Детски градини, подкрепяни за осигуряване на среда за активно приобщаване в системата на предучилищното образование – минимум 1500. детски заведения за осигуряване на подкрепяща среда за ранна превенция на обучителни

1	2	3	4	5	6	7	9	10
							система ОП НОИР на стойност 82.5 млн.лв.	затруднения – минимум 130. -Деца, участващи в дейности за активно приобщаване в системата на предучилищното образование – 50 000. деца, ученици, младежи от маргинализираните общности участващи в мерки за образователна интеграция и реинтеграция - минимум 20 000.
		Стартиране на изпълнението на операция „Подкрепа за успех“	2019 г.	<p>Подадено проектно предложение през декември 2018 г. в процес на оценяване и предстоящо подписване на административен договор с конкретен бенефициент МОН</p>	<p>- Изработване на инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа.</p> <p>- Организиране и провеждане на обучения на педагогическите специалисти за прилагане на инструментариума;</p> <p>- Осъществяване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците чрез:</p> <p>-допълнителни обучения във втори гимназиален етап за преодоляване на пропуски при усвояването на учебното съдържание и/или за актуализация на компетентностите</p> <p>-осигуряване на занимания по интереси за стимулиране на творческите изяви</p> <p>- кариерно ориентиране с цел подготовка за преход към следваща степен, за мотивация за продължаване на образованието, за участие на пазара на труда, кариерно ориентиране за учениците от прогимназиалния етап на образование (от 5-ти до 7-ми клас) и др.</p> <p>- Дейности за работа с родителите чрез включване на образователни медиатори, социални работници, лидери за и от общността, представители на неправителствени организации и др.</p>	2021 г.	<p>Подобряване на постиженията на децата и учениците в овладяването на ключови компетентности.</p> <p>Намаляване броя на преждевременно напусналите и устойчиво задържане на учениците в образователната система.</p> <p>Повишаване на участието в продължаващо обучение и надграждане на знания, умения и компетентности на обхванатите от дейности по ОП. ОПНОИР на стойност 130 млн. лева</p>	<p>Брой обхванати ученици - 20 000 ученици, които имат различни затруднения в усвояването на знания и за които съществува риск от отпадане от образователната система.</p> <p>Предвижда се и кариерно ориентиране за ученици от V до VII клас.</p>

3.4.2 Национална цел: Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование – 36% до 2020 г.

През 2019 г. продължава осъществяването на мерки в изпълнение на целите на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014–2020 г.

С прилагането на ПМС № 15 от 25.01.2019 г. се създават условия за изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда и за постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование, както и за усъвършенстване на механизма за диференцирано финансиране. На тази база се подготвя проект на РМС за утвърждаване броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации през учебната 2019-2020 г. и се извършват дейности, подкрепени по ОП НОИР за поддържане и усъвършенстване на Рейтинговата система на висшите училища в Република България.

С измененията в Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България⁷ се създават условия за усъвършенстване на процедурите за кариерно развитие на академичния състав, както и за повишаване качеството на висшето образование и на научните изследвания.

С цел оптимизиране и усъвършенстване на процесите по акредитация и усъвършенстване управлението на институциите от системата на висшето образование през 2019 г. се предвижда изготвяне на проект за изменение на Закона за висшето образование.

Посочените политики през 2019 г. ще се надграждат със стартирането на процедура по ОП НОИР „Модернизация на висшето образование и подобряване на връзката му с нуждите на пазара на труда“.

С изпълнението на мерките за модернизиране на инфраструктурата на висшите училища ще се създадат предпоставки за модерно и съобразено с търсенето на пазара на труда образование. Модернизираната инфраструктура ще допринесе за цялостно повишаване на привлекателността на висшето образование и впоследствие постигане на по-висок дял на хора с висше образование. Подкрепата на политиката за развитие на висшето образование е от национално значение и ефектът от реализираните инфраструктурни инвестиции оказва въздействие върху цялостното социално-икономическо развитие на страната.

⁷ ПМС № 26 от 13.02.2019 г.

Табл. 3.4-2: Мерки, адресиращи НЦ „Дял на 30-34 годишните със завършено висше образование – 36% до 2020 г.“, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Подобряване на материалната база на висши училища	Строителство, реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на висши училища.	По ОПРР 2014-2020: строителство, реконструкция, ремонт, оборудване и обзавеждане на висши училища.	2015 г.	По ПО 3 „Регионална образователна инфраструктура“, процедура „Подкрепа за висшите училища в Република България“ – сключени 13 бр. ДБФП на обща стойност 42,4 млн. лв.	Изпълнение на проекти по ПО 3 „Регионална образователна инфраструктура“ по ОПРР 2014-2020, с бенефициенти - висши училища.	2023 г.	43 млн. лв. по ОПРР 2014-2020.	1/ Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата – бр. студенти;
Изграждане на устойчива и ефективна връзка между висшите училища и пазара на труда	Осигуряване на условия за повишаване качеството на висшето образование и на ефективността на публичните разходи в системата на висшето образование Повишаване на средствата за финансиране на висшето образование и науката и на ефективността на използването им чрез усъвършенстван модел на финансиране	С извършените с ПМС № 15 от 25.01.2019 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет промени се създават нормативни условия за: усъвършенстване механизма за диференцирано финансиране в зависимост от комплексната оценка за качество на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда; усъвършенстване на методиката за приема на студенти по професионални направления във връзка с динамичните промени на пазара на труда; повишаване ефективността на диференцираните нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления. справедлив размер на стипендиите за студентите, приети съгласно Постановление № 103 на МС от 31.05.1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина	Януари 2019 г.	Прието ПМС № 15 от 25.01.2019 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет	Приложение на ПМС № 15 от 25.01.2019 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет	Декември 2019 г.	Усъвършенстван механизъм за диференцирано финансиране Усъвършенствана методика за приема на студенти по професионални направления във връзка с динамичните промени на пазара на труда. Повишена ефективност на диференцираните нормативи за издръжка на обучението за един студент по професионални направления. Справедлив размер на стипендиите за студентите, приети съгласно ПМД № 103	Оптимизиран модел на финансиране на Държавните висши училища Оптимизиран прием на студенти по професионални направления във връзка с динамичните промени на пазара на труда Оптимизиран модел на финансиране на Държавните висши училища Брой студенти, приети съгласно ПМС № 103 и получили стипендии

1	2	3	4	5	6	7	9	10
	Модернизация на висшето образование и подобряване на връзката му с нуждите на пазара на труда	„Усъвършенстване на системата за висше образование в съответствие с изискванията на пазара на труда“	2019 г.	Операцията е включена в индикативната годишна програма на ОП НОИР за 2019 г.	<ul style="list-style-type: none"> - Използване на HE Innovate като инструмент за самооценка и насърчаване на промени и иновации във висшите училища. - Повишаване качеството на управление и преподаване, чрез използване на дигитални умения и технологии; - квалификация, продължаващо обучение и кариерно развитие на заетите в сферата на науката; - участие на студенти в различни форми на допълнително обучение и мобилност; - Подобряване на условията за усъвършенстване и придобиване на нови личностни и професионални знания и умения, включително чрез развитие на партньорски мрежи; - Развитие на системата за кариерно ориентиране за студенти в системата на висшето образование; 	2023 г.	<p>Повишаване на качеството на висшето образование;</p> <ul style="list-style-type: none"> - повишаване на квалификацията на персонала в сферата на НИРД; - подобряване на перспективите за успешна реализация на завършилите висше образование на пазара на труда; - подобряване на практическите умения на студенти за работа в реална работна среда. директно предоставяне на БФП по ОПНОИР на стойност 40 млн. лв. 	Брой студенти
	Осигуряване на обвързаност между финансираното от държавата обучение на студенти и докторанти и приоритетите на общественоекономическото развитие на страната	С предвиден проект на РМС се цели утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти във висшите училища и научните организации през учебната 2019-2020 г.	Януари 2019 г.	Изготвен проект на РМС	Прието РМС	май 2019 г.	Осигурена обвързаност между финансираното от държавата обучение на студенти и докторанти и приоритетите на общественоекономическото развитие на страната	Брой студенти и докторанти, обучаващи се по приоритетни за икономиката области
	Осигуряване на информационна	Актуализацията на рейтинговата система на висшите училища се	юни 2016 г.	Изпълнение на проектното предложение.	Изпълнение на проектното предложение.	декември 2019 г.	Създадени условия за	1 брой актуализация на Рей-

1	2	3	4	5	6	7	9	10
	база за индикаторите за формиране на комплексната оценка за качеството на висшето образование	извършва по проект по ОП НОИР „Поддържане и усъвършенстване на Рейтингова система на висшите училища – фаза 1”					извършване на комплексна оценка на качеството на висшето образование на базата на средства от ЕСФ на стойност 3 млн. лв. (85 %) и национално съфинансирание (15 %).	тинговата система.
	Модернизация на висшето образование и подобряване на връзката му с нуждите на пазара на труда	Студентски практики 2	2019 г.	Операцията е предвидена за включване в актуализация на ИГРП на ОПНОИР за 2019 г.	<ul style="list-style-type: none"> -осигуряване на допълнителна практическа подготовка на студенти в реална работна среда; -подобряване на практическите умения на студентите за постигане на динамично съответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование; -укрепване на връзките между висшите училища и работодателите и повишаване на ефективността на партньорства между тях; -осигуряване на допълнителни възможности на завършващите висше образование за по-успешна реализация на пазара на труда. -повишен статут на учителската професия: по-добра мотивация за професионална реализация на перспективни студенти в това поприще. подобнена подготовка на педагогическите специалисти: по-високи критерии за прием и дипломиране, осъвременени програми и по-добри резултати при външното оценяване на техните възпитаници. 	2023 г.	Брой студенти, включени в студентски практики	Дял на студентите, преминали успешно практическо обучение в реална работна среда

3.5 Национална цел за бедност и социално включване

☉ Мерки на политиката

Изпълнението на целите в областта на социалното включване е тясно свързано с изпълнението на политиките по осигуряване на заетост и достъп до образование, които адресират СП 3. Сред ключовите акценти са: подобряване на нормативната уредба в областта на социалните услуги, продължаване и финализиране на процеса на деинституционализация на грижата за деца; изпълнение на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания; повишаване качеството на услугите; осигуряване на финансова устойчивост на системата от социални услуги; разширяване на мрежата от социални услуги в общността и домашна среда за възрастни хора и хора с увреждания.

С цел реформиране и модернизиране на сектора на социалните услуги бе приет от НС Закон за социалните услуги (ЗСУ)⁸. Чрез ЗСУ се цели да се подобрят механизмите за планиране, финансиране, контрол и мониторинг на услугите, както и да се повиши тяхното качество, ефективност и устойчивост.

Реформата на грижата за децата продължава чрез изпълнение на мерките в актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“. Наблюдава се намаление на броя на децата в специализираните институции с над 90 % – от 7 587 деца през 2010 г. до 633 деца в края на 2018 г. Закрити са и голяма част (над 78 %) от специализираните институции за деца. Сериозни инвестиции са направени и в укрепване на капацитета в системата. Подобри се и качеството на живот на изведените от специализираните институции деца. Спряно е настаняването на деца в Домовете за деца, лишени от родителска грижа, и на деца до 3-годишна възраст без увреждания в Домовете за медико-социални грижи за деца.

През ноември 2018 г. са актуализирани Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги по Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България. След актуализацията на картите ще бъдат изградени общо 112 нови услуги за 5 454 потребители. Също така, ще се финансира ремонта, преустройството, обзавеждането и оборудването, необходими за разширяване на дейността на 35 вече съществуващи и функциониращи услуги: Центрове за обществена подкрепа, Дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства и Центрове за социална рехабилитация и интеграция за деца.

Във връзка с грижата за възрастните хора и хората с увреждания се изпълняват мерките в Плана за действие за периода 2018–2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. С него стартира първият етап от процеса на деинституционализация на грижата на хората с увреждания и възрастните хора. Този процес следва да бъде завършен до 2034 г. През февруари 2018 г. беше одобрена Картата на услугите за подкрепа в общността и Картата на резидентните услуги, в които са определени общините, където ще бъдат създадени новите услуги чрез проектно финансиране по ОПРР и ОПРЧР.

Съществено измерение на политиката за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване е гарантирането на ефективно подпомагане на семействата с деца. През 2018 г. са извършени промени в ЗСПД⁹, с които, считано от 1 януари 2019 г. се въвежда нов вид месечна помощ за дете без право на наследствена пенсия от починал родител, която се предоставя без доходен тест.

В изпълнение на политиката в областта на социалното включване е приет План за действие за периода 2019–2020 г.¹⁰ и Отчет за изпълнението на Плана за действие за периода 2017–2018 г. Основният фокус на Плана е поставен върху мерките в областта на заетостта и образованието.

⁸ Обн., ДВ, бр. 24 от 2019 г.

⁹ Обн., ДВ, бр. 88 от 2018 г.

¹⁰ РМС № 29 от 24.01.2019 г.

Другите по-важни дейности са: насърчаване на активното включване на най-отдалечените от пазара на труда групи, повишаване на равнищата на средната работна заплата и минималната работна заплата, осигуряването на достъп до качествено здравеопазване, създаването на условия и гаранции за равнопоставеност и пълноценно участие на хората с увреждания във всички области на обществения живот и осигуряване на социално-икономическата им защита и други.

В съответствие с описаното в мерките по СП 3 ще продължи подкрепата за изграждане на социални жилища за уязвими групи от населението с цел осигуряване на подслон и достъп до качествена среда за живот на поносими цени, като инфраструктурните мерки по ОПРР се комбинират с меки мерки по ОПРЧР за активно приобщаване към пазара на труда, образователната и здравна грижа за представителите на целевите групи.

Табл. 3.5: Таблица с мерки, адресиращи НЦ за бедност и социално включване, част от Приложение 1

Област на политика	Наименование на мярката	Информация относно предприети и планирани мерки					Очакван ефект, в т.ч. бюджетен	Показатели за ефект с текуща и целева стойност
		Кратко описание на мярката	Начална дата	Актуално състояние (към април 2019 г.)	Предстоящи етапи в изпълнението на мярката до крайния срок на изпълнението ѝ (след април 2019 г.)	Крайна дата		
1	2	3	4	5	6	7	9	10
Подпомагане на семейства с деца	Предоставяне на семейни помощи за деца по реда на ЗСПД	Предоставяне на помощи	Постоянен срок	Изплащане на семейни помощи за деца Към 31.12.2018 г. са изплатени семейни помощи за деца по ЗСПД в размер на 541 168 840 лв.	През 2019 г. предстои да бъдат изплатени 550 683 000 лв.	Постоянен срок	Дял на децата в риск от бедност преди и след социалните трансфери (41.8 пр.п. и съответно 29.2 пр.п.) – намаление с 2.7 пр.п. за 2017 г.	Подпомагане на семейства с деца
	Осигуряване на достъп до социални услуги в общността и продължаване на процеса на деинституционализация	Разкриване на нови социални услуги в общността за деца и семейства, възрастни хора и хора с увреждания и премахване на институционалния модел на грижа	2016 г.	Изпълнение на актуализиран План за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“	Продължаване и финализиране на процеса на деинституционализация на грижата за деца	2025 г.	ОПРЧР – 194.2 млн. лв. ОПРР – 57 млн. лв.	
			2018 г.	Изпълнение на Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа (приет с РМС № 28/19.01.2018 г.)	Прилагане на мерките и дейностите, заложи в Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа	2021 г.	ОПРЧР – 70 млн. лв. ОПРР – 41.3 млн. лв.	
2016 г.	Изпълнение на проект „Нови стандарти за социални услуги“ с конкретен бенефициент МТСП	Изпълнението на проекта е удължено до края на 2019 г. В рамките на проекта ще бъдат въведени нови и/или актуализирани процеси и модели за планиране и изпълнение на политики и услуги	2019 г.	ОПРЧР – 1.7 млн. лв.				
Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване	Интегрирани услуги за ранно детско развитие.	Осигуряване на подкрепа за продължаване на финансирането на услугите за ранно детско развитие, разкрити по Проекта за социално включване в рамките на Операция „Услуги за ранно детско развитие“, ОПРЧР 2014-2020 г.	2015 г.	Сключени са 65 договора на обща стойност 37 548 454.14 лв.	Продължаване на изпълнението на проектните дейности.	2019 г.	39 361 800 лв.	Очаква се 15 000 деца да получат подкрепа чрез услугите, заложи в операцията.
Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване	Осигуряване на достъп до социални услуги в общността и продължаване на процеса на деинституционализация	1. Операция „Приеми ме 2015“ 2. Операция „Повишаване на капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане“	2015 г.	1. По операция „Приеми ме“ 4 547 деца са настанени и отглеждани в 2 458 приемни родители в общините-партньори.	1. Продължаване на изпълнението на проектните дейности. 2. Продължаване на изпълнението на проектните дейности.	2020 г.	136.4 млн. лв.	1/ Децата и младежите, получаващи социални и здравни услуги в общността след извеждането им от институция – 3 300; Брой доставчици на социални услуги
			2016 г.	2. В процес на изпълнение.		2019 г.	28 млн. лв.	

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		3. Операция „Открий ме“	2017 г.	3. В процес на изпълнение. Сключени 32 договора на стойност 3 912 209,42 лв.	3. Продължаване на изпълнени-ето на проектните дейности.	2020 г.	4 млн. лв.	– 150. 2/ Брой служители, придобили квалификация при напускане на операция – 7300.
		4. Операция „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите“	2018 г.	4. В процес на изпълнение.	4. Продължаване на изпълнени-ето на проектните дейности.	2023 г.	2 983 917,60 лв.	3/ Бр. доставчици на услуги за социално включване – 25; Деца и младежи, настанени в институции, обхванати в интервенции за деинституционализация /вкл. деца и младежи, настанени в резидентни услуги в общността/ – 600;
		5. Операция „Деинституционализация на децата и младежите- ЕТАП 2 - предоставянето на социални и интегрирани здравно-социални услуги за деца и семейства“	2018 г.	5. В процес на изпълнение.	5. В процес на кандидатстване.	2023 г.	74 млн. лв.	4/ Деца и младежи, настанени в институции, обхванати в интервенции за деинституционализация – 1 630;
		6. Операция „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания“	2019 г.	6. Конкретен бенефициент по операцията е Агенцията за социално подпомагане. С реализирането на процедурата започва подготовката за пилотно извеждане на възрастни и хора с увреждания от специализирани институции, въз основа на оценка на потребностите им. С операцията се изпълняват мерките в Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. Краен срок за подаване на проектно предложение – 14.03.2019 г.	6. В процес на кандидатстване.	2023 г.	4 млн. лв.	5/ Деца и младежи, настанени в институции, обхванати в интервенции за деинституционализация – 1 470.
		7. Операция „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – ЕТАП 2 – предоставяне на новите услуги“	2019 г.	7. Предстои обявяване през 2019 г. Процедурата е насочена към подготовка за извеждане на хората с увреждания и възрастните хора от специализираните институции, превенция на институционализацията на тези лица, извеждане на оценка на потребностите им, осъществяване на дейности за повишаване на капацитета на системата и реализиране на комуникационна стратегия.	7. Предстои обявяване през 2019 г.	2023 г.	20 млн. лв.	6/ Лица над 18 г. – 700
		8. Операция „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания“ – Компонент I и Компонент II	2019 г.	8. Конкретен бенефициент по Компонент I е Министерство на здравеопазването, а по Компонент II са общини. По К2 кандидатстването е до 10.05.2019 г.	8. Изпълнение на проектните дейности – Компонент 1 и в процес на кандидатстване по Компонент 2.	2023 г.	45 900 000 лв.	7/ Лица над 18 г. – 1260
		9. Операция „Професионална интеграция на младежи от резидентни услуги“		9. Предстои обявяване през 2019 г. Операцията е насочена към включване на пазара на труда, професионално ориентиране и предоставяне на посреднически услуги на младежи, настанени в резидентни услуги.				8/ Лица над 18 г. – 17 000; Брой доставчици на услуги за социално включване - 265.
				10. Предстои обявяване през 2019 г. Цел				9/ Безработни и

1	2	3	4	5	6	7	9	10
		10. Операция „Личностно развитие на лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения“ 11. Операция „Социално включване на лицата с психични разстройства и с интелектуални затруднения“	2019 г. 2019 г. 2019 г.	на операцията е да допринесе за по-пълноценната подкрепа и социалното включване на лицата с психични разстройства и интелектуални затруднения, ползващи резидентна грижа, включително в специализираните институции чрез реализиране на мерки в посока социално включване чрез формиране на умения за самостоятелност, личностно развитие и др. 11. Предстои обявяване през 2019 г. Целта на операцията е чрез създаване на центрове за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични разстройства и за лица с интелектуални затруднения, да се предоставят подкрепящи социални услуги в общността	9. Предстои обявяване през 2019 г. 10. Предстои обявяване през 2019 г. 11. Изпълнение на проектните дейности.	2023 г. 2023 г. 2023 г.	3 млн. лв. 2 млн. лв. 10 млн. лв.	неактивни младежи – 160; Брой на кооперативните предприятия и предприятията на социалната икономика, получили подкрепа – 8 бр. 10/ Лица над 18 г. – 750; Брой доставчици на услуги за социално включване -10 11/ Лица над 18 години - 800; Брой доставчици на услуги за социално включване - 10;
Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване	Осигуряване на достъп до социални услуги в общността и продължаване процеса на деинституционализация.	Разкриване на нови социални услуги в общността за деца и семейства, възрастни хора и хора с увреждания и премахване на институционалния модел на грижа. По ОПРР 2014-2020: инфраструктурни проекти в подкрепа на процеса по деинституционализация на социалните грижи за деца и възрастни.	2017 г.	По ОПРР 2014-2020, Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“, процедура „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“: Сключени са 53 ДБФП на стойност 45 млн. лв. Приключил е един договор на стойност 46 000,00 лв. Обявена е процедура за предоставяне на БФП за деинституционализация на грижите за възрастни хора и хора с увреждания, като в процес на оценка е 1 проектно предложение. Сключени са 22 ДБФП на обща стойност на БФП 30,7 млн. лв.	Изпълнение на проекти по процедура „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“ по ПО5 на ОПРР 2014-2020. По процедурата за деинституционализация на грижите за възрастни хора и хора с увреждания са сключени ДБФП и изпълнението е стартирало.	2023 г.	ОПРР 2014-2020 – 99 млн. лв.	Бр. подкрепени обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация – целева стойност - 138 обекта.
Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване	Модернизиране на обекти на социалната инфраструктура.	По ОПРР 2014-2020: строителство, реконструкция, оборудване и обзавеждане на обекти на социалната, на културната и на спортната инфраструктура	2015 г.	По Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ - сключени са 6 ДБФП за подкрепа на обекти на социалната инфраструктура на обща стойност на БФП 7,6 млн. лв.	Изпълнение на проекти по Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОПРР 2014-2020 за обновяване на обекти на социалната, на културната и на спортната инфраструктура.	2023 г.	ОПРР 2014-2020 – 246 млн. лв.	Население, ползващо подобрени социални услуги – целева стойност 264 383 лица; Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони – целева стойност 94 911 кв.м.

4 ИЗПОЛЗВАНЕ НА ФОНДОВЕ НА ЕС

Програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) 2014–2020, както и финансовите механизми по линията на двустранното сътрудничество със страните от ЕАСТ – Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2014–2021 (ФМ на ЕИП НФМ 2014–2021), допринасят за постигане на приоритетите на Стратегията „Европа 2020“.

Към 31.12.2018 г. договорените средства са в размер на 15.31 млрд. лв., което е 64,38% от общия бюджет на програмите, съфинансирани по ЕСИФ. През 2018 г. са обявени 246 процедури за кандидатстване на обща стойност над 4 млрд лева.

В съответствие с одобрените Индикативни годишни работни програми по програмите през 2019 г. предстои да бъдат обявени 53 процедури на обща стойност 889 млн. лв. Планираните процедури основно са насочени към:

- Подкрепа за български научни организации;
- Усъвършенстване на системата на висшето образование в съответствие с изискванията на пазара на труда; адаптиране на системите за средно професионално и висше образование спрямо изискванията на пазара на труда, система за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение, утвърждаване и развитие на дуалната система на обучение;
- Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда;
- Стимулиране внедряването на иновации; развитие на регионални иновационни центрове; надграждане и развитие на научнотехнологичен парк „София Тех Парк“; иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси;
- Подкрепа за деинституционализация на социалните услуги за възрастни и хора с увреждания; професионална интеграция на младежи от резидентни услуги; подкрепа на социалното включване на хора с увреждания и други уязвими групи;
- Ефективност на съдебния контрол и уеднаквяване на практиката на съдилищата и устойчиво повишаване на качеството на дейността на Националния институт на правосъдието и повишаване на компетентността на магистратите и съдебните служители чрез ефективно обучение; специализирани обучения за специализираната териториална администрация; развиване на капацитета за внедряване и прилагане на Общата рамка за оценка (CAF) в администрациите;
- Инвестиции в инфраструктура в селските региони: проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата;
- Професионално обучение и придобиване на умения в сферата на селското и горското стопанство, както и подкрепа в реализиране на продукцията;
- Опазване на морската среда, по-специално на биологичното разнообразие и морските защитени зони; продуктивни инвестиции в аквакултурите; подкрепа за развитие и управление на екосистемните услуги и оценка на състоянието на елементите на зелената инфраструктура, по Натура 2000;
- Изпълнение на пилотни проекти в областта на управлението на отпадъците.

В допълнение, по ОП „Храни“, финансирана от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица за 2019 г. са предвидени 35.8 млн. лева.

Съгласно подписаните Меморандуми за разбирателство предвидените за България безвъзмездни средства от ФМ на ЕИП и НФМ за програмния период 2014–2021 г. са на стойност 411 млн. лева (210 млн. евро). Проектите, които ще се реализират по одобрените 9 програми за България, имат за цел подобряване на икономическото и социално сближаване и развитие на двустранното сътрудничество със страните – донори. През 2019 г. се предвижда да стартира изпълнението на процедури и проекти, насочени към местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи, подобряване на енергийната ефективност в сгради и за индустрията, използване на потенциала на хидро- и термо-енергията, опазване на околната среда, управление на отпадъците и промени в климата, насърчаване на бизнес иновациите, насърчаване на културното предприемачество и подобряване на достъпа до култура, правосъдие и вътрешни работи, включително подобряване на инфраструктурата в местата за лишаване от свобода и повишаване на капацитета на българската съдебна система, повишаване на капацитета на държавните институции в областта на убежището и миграцията и за борба с организирана и икономическа престъпност и корупцията. ■